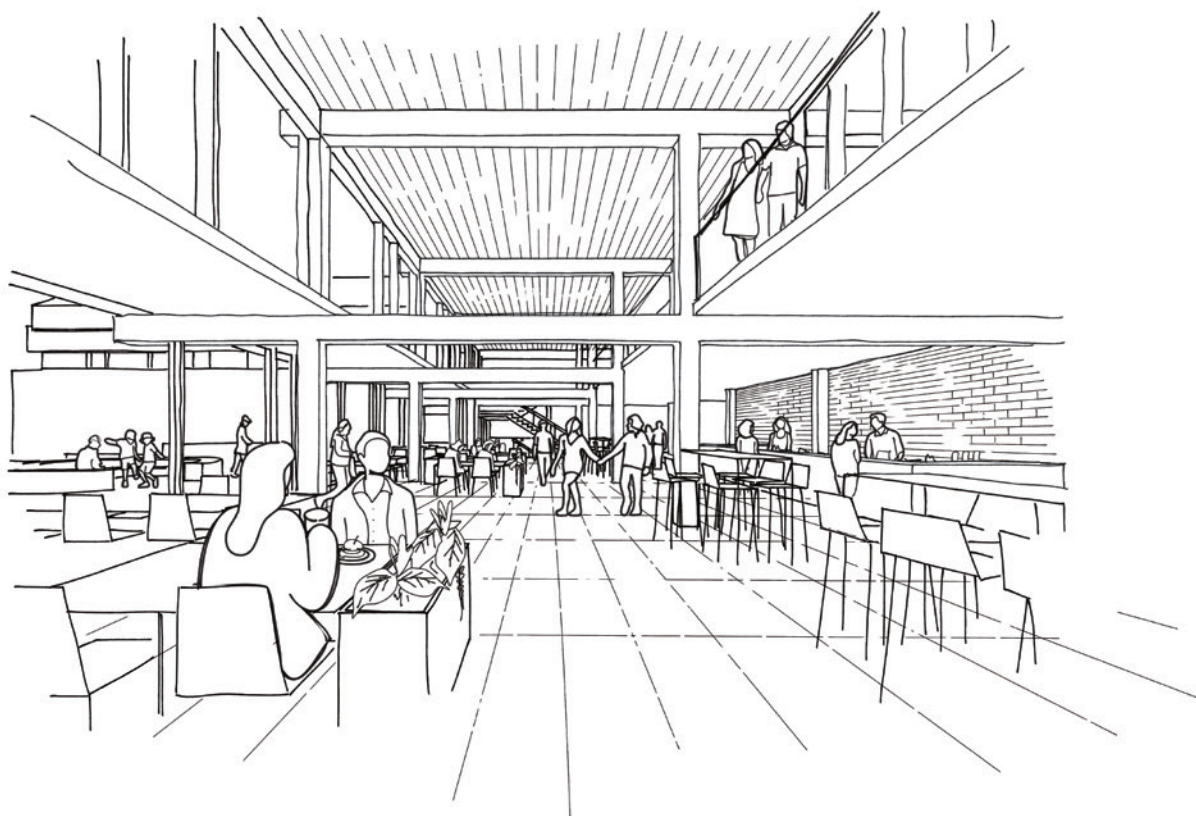
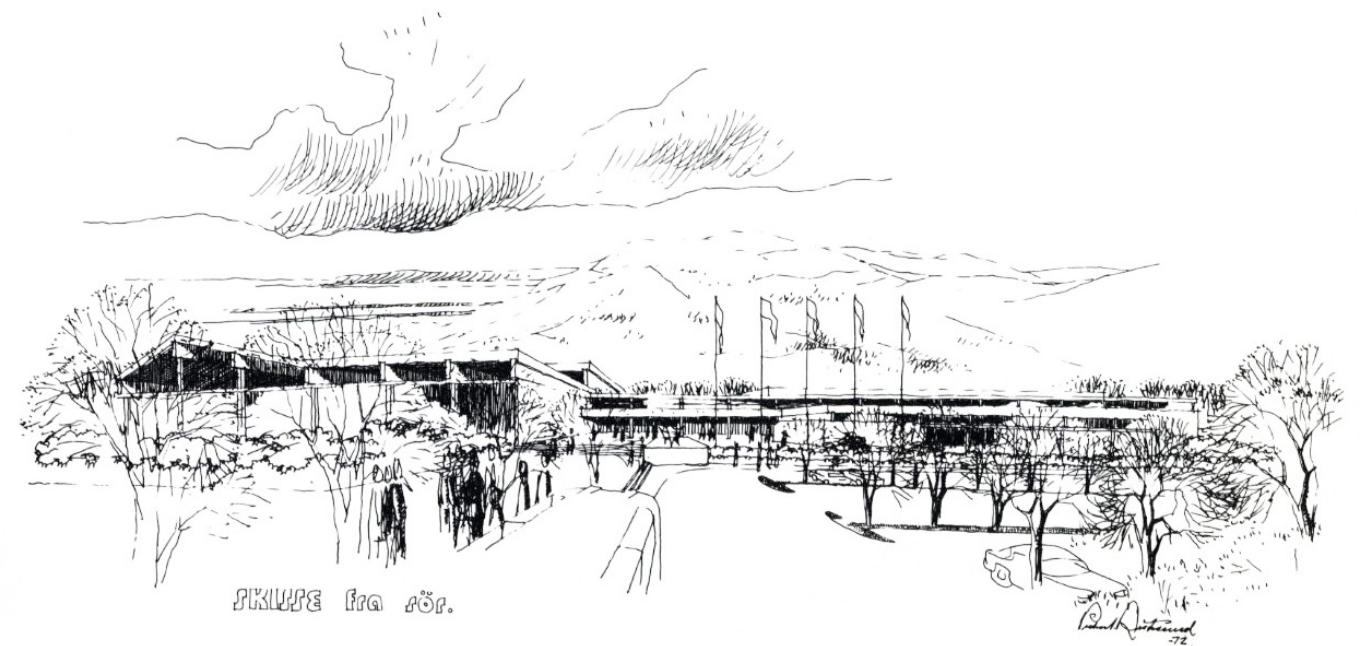
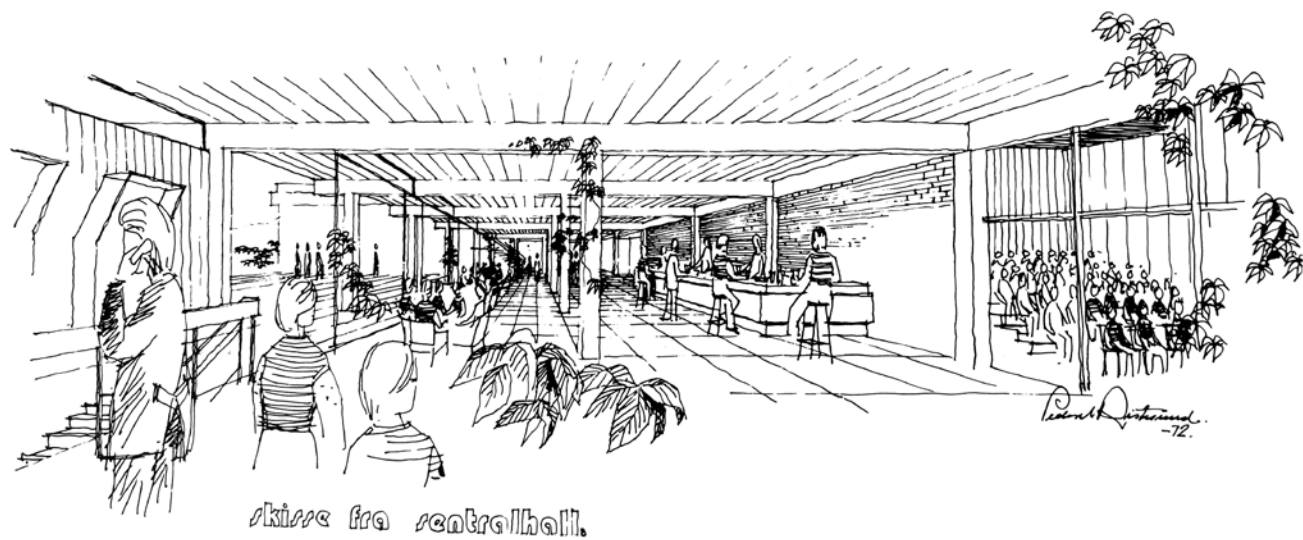

FØRDEHUSET

MULEGHEITSSTUDIE

ARKI
ARKITEKTAR

Forfattarar av rapporten:

ARKI Arkitektar v/Bjørn-Are Vollstad og Einar Brendsdal
Norconsult v/Gisle Jordanger Kirkeide
COWI v/Bård Støfringsdal

Utgitt:

01.12.2021

GRUNNLAG

Mulegheitsstudien av Førdehuset gjennomførast av Sunnfjord kommune med utgangspunkt i at arealet som Teater Vestland og Hafstad VGS leiger i dag, vert ståande ledig frå og med hausten 2023, då Vestland Fylkeskommune byggjer nye hus for eigne aktivitetar.

Førdehuset fyller 50 år i 2026, og delar av huset treng ei oppgradering. I tillegg er det ønskjer frå fleire av dagens brukarar om å utvikle og utvide eigne aktivitetar og lokalitetar, i tråd med dagens standard og krav/ønsker frå publikum.

Det har vore ei stor utvikling i både bygningsmasse og aktivitetssinnhald sidan opninga i 1976. Huset har blitt større, tal og type aktivitetar har auka, og publikum har blitt fleire. Dette tilsaman gjer at ein opplever ein del utfordringar med Førdehuset i dag, logistisk, teknisk og bruksmessig. Huset treng ei fornying.

Førdehuset er eit viktig kjennemerke i Sunnfjord, og såleis også ein del av identiteten til sunnfjordingane. Huset var i si tid eit pionérprosjekt, og det første i sitt slag, som samla både kultur og idrett under same tak.

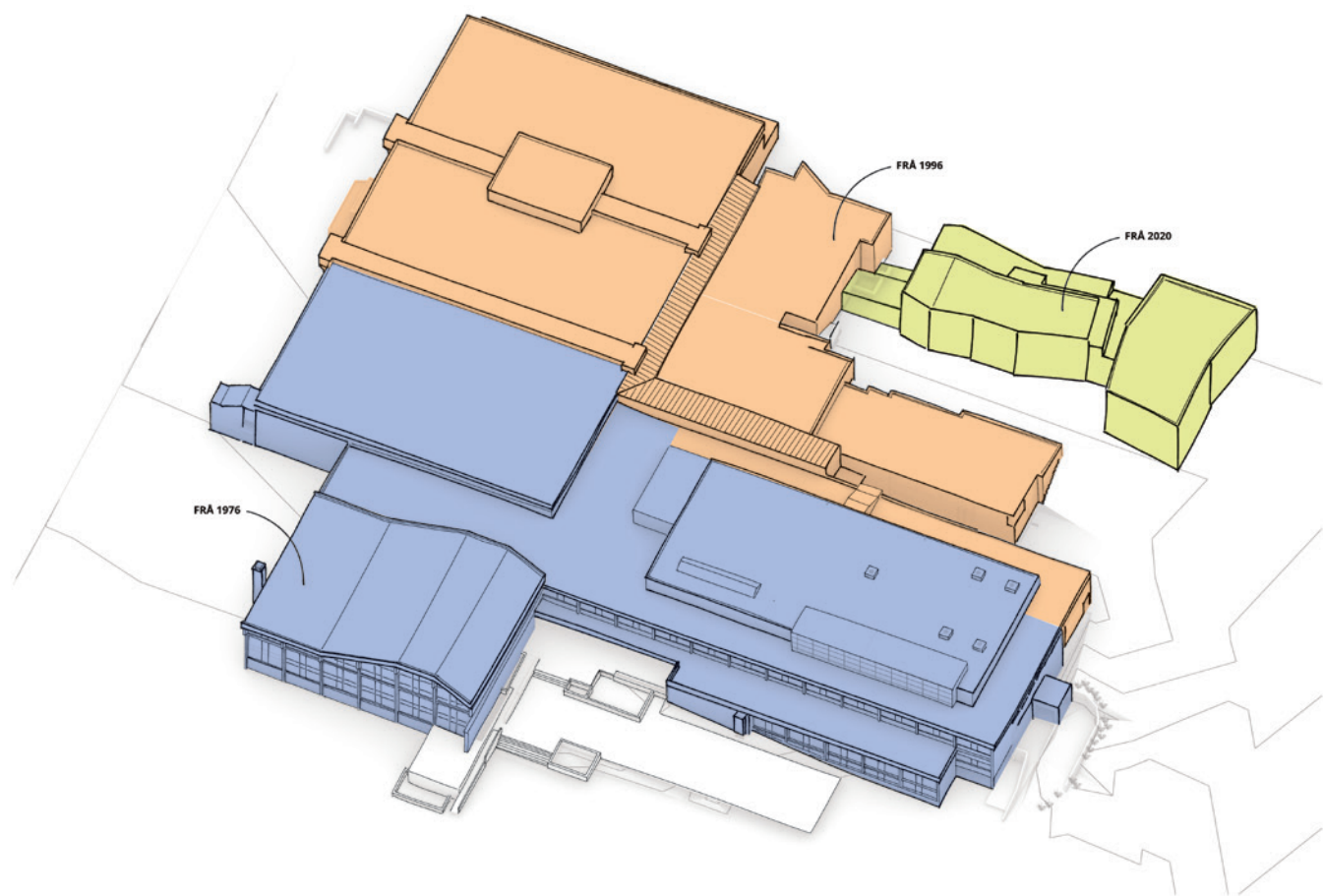
Målet for oppdraget har vore å gjennomføre:

“Ein studie/analyse som peikar på alternativ for gode og framtidsretta løysingar for noverande og moglege nye funksjonar i Førdehuset til beste for eksisterande og nye brukargrupper.

Analysen skal primært ta utgangspunkt i eksisterande bygningsmasse og heilt nærliggande utomhusareal, og skal også innehalde kostnadskalkyle for føreslåtte tiltak.”

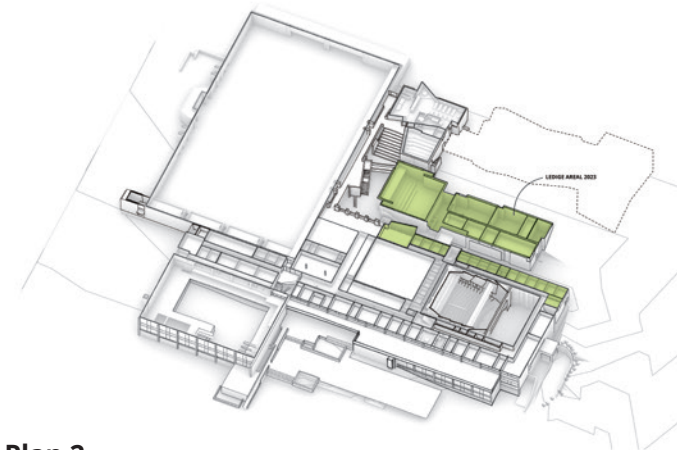
Fleire tidlegare gjennomførte studier og analysar, samt ei rekke innspel låg til grunn for det følgjande arbeidet, og i tillegg til møter med oppnevnt prosjektgruppe, så har det blitt halde møter og synfaringar med diverse råd og utval, samt både leigetakarar og brukarar av Førdehuset i dag, i tillegg til at det har blitt avhalde ei digital brukarundersøking på nett.

Underlagsmaterialet som har blitt opparbeidd ila. mulegheitsstudien ligg ved rapporten, slik at dette kan nyttast i arbeidet med *Strategiplan for utviklinga av Førdehuset*, som skal igangsettast i desember 2021.

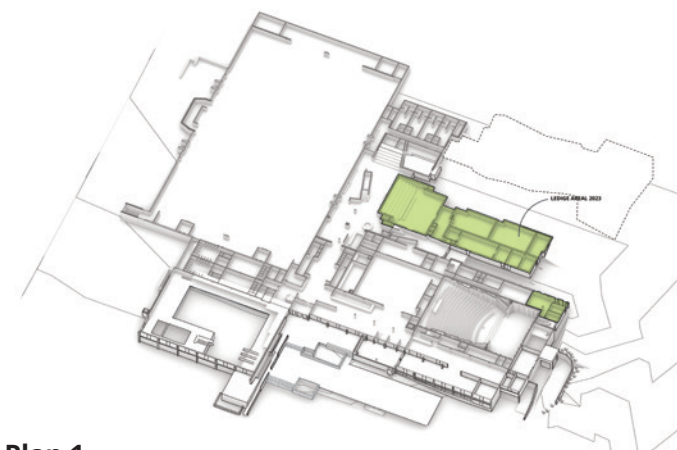

Utvikling av Førdehuset frå 1976 og fram til i dag.

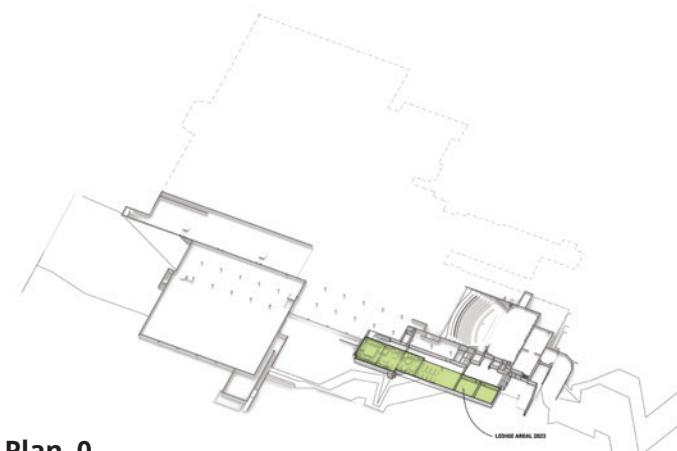
Areal som vert ledig hausten 2023:

Plan 2

Plan 1

Plan 0

Teater Vestland nyttar i dag heile Teaterfløyen, ein nærmast frittliggande “arm” mellom den opprinnelege bygningsmassen frå 1976 og den nye Kulturskolen frå 2020. Teaterfløyen består av Teatersalen i vest, med tilgang frå vrimlearealet langsmed Idrettshallen, og som vidare har eigne produksjonsareal i bakkant, mot aust. Produksjonsdelen har ei rekke dobbelthøge verkstadlokaler mot nord, og to etasjar med mindre lager, kontor og systuer mot sør.

I tillegg gjer Teater Vestland seg nytte av kontor- og garderobefløyen som ligg på plan 2 på nordsida av Festsalen og Storsalen, samt eigen inngang med resepsjon på plan 1, mot nordaust. Eventyrrommet ligg i forlenginga av rekka med kontor og garderobar, og fungerer som prøvesal.

Hausten 2023 flyttar Teater Vestland inn i nye lokaler i Nynorskens Hus, som per dags dator er under bygging i Storehagen, som nabo til ALTI, på tomta til Firda Billag, der ein verkstadhall er riven.

Hafstad VGS nyttar i dag hovudsakleg areal på plan 0, under biblioteket, men også noko kontor- og lagerareal på plan 2. Det som opprinneleg var Peisestova, då Førdehuset vart opna, er gjort om til verkstad- og formingsrom for elevar, samt ulike rom for undervisning, med ein viss fleksibilitet.

Hausten 2023 vert dagens Hafstad VGS ein del av nye Førde VGS, som vert lokalisert på Indre Øyrane, der Mo og Øyrane VGS ligg i dag, og ny campus er under bygging.

HISTORIKK

Førde - eit lokalsamfunn i sterk vekst

I mai 1965 blei Førde utpeikt som prøvesentrum med industrivekstanlegg, saman med Kongsvinger, Namsos og Alta, der hovudformålet var å søke og finne grunnlag for å stimulere den økonomiske veksten i næringssvake områder gjennom å bruke dei verkemiddel som då var stil til rådigheit i distrikts-planlegginga og distriktsutbygginga.¹

Behov for kulturtilbod

Nyetablerte industristadar manglar gjerne brukbare kulturlokaler. Det både var og er eit rikt kulturliv i Sunnfjord, men lokala var både få og spreidde, og det var på slutten av 60-talet behov for ei større skuleutbygging i Førde, så kommunen lyste i 1969 ut ein arkitektkonkurranse om disposisjonsplan for eit samla skule-, idretts- og kulturanlegg, som arkitekt Peder A. Ristesund vann.

Innstilling frå Førde-utvalet

På førespurnad frå Førde kommune oppnevnte Norsk Kulturråd Førde-utvalet 9. februar 1970, med mandat om å analysere behovet for kulturtilbod og kulturaktivitet i Førde, med utgangspunkt i kommunen sin status som industrivekstsenter med sterk vekst i arbeidsplassar og tilflytting. Utvalet gjekk gjennom og vurderte Ristesund sitt utkast til plan for skule-, idretts- og kulturanlegg, og var sentale i det vidare arbeidet med programmeringa av Førdehuset slik vi kjenner det i dag. Innstillinga frå Førde-utvalet vart godkjent i februar 1972.

Frå innstillinga frå Førde-utvalet:

Utvalget ser det som meget vesentlig at planløsningen av kulturhuset vil gi en så fleksibel drift av huset at det kan dekke rombehov for de aktiviteter som i dag er aktuelle og dessuten forhåpentlig også gi brukbare forhold for nye aktivitetsformer som vil oppstå i framtida.²

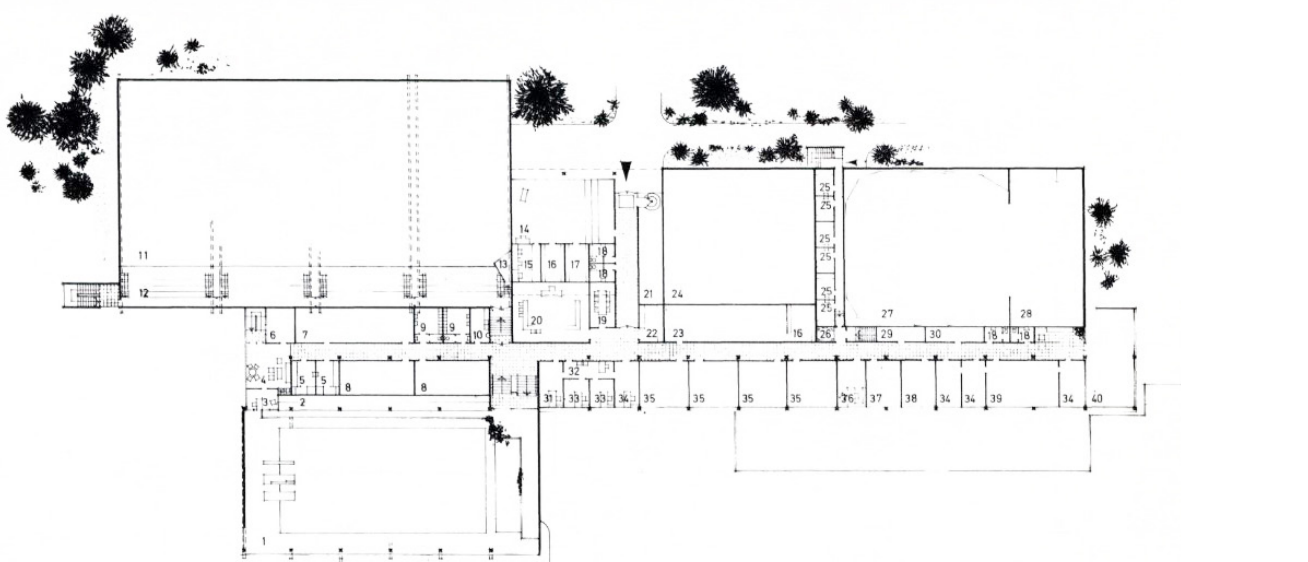
Førdehuset vart offisielt opna i juni 1976.

Firda om sjefsarkitekt Peder A. Ristesund si skildring av arbeidet med Førdehuset, 15. juni 1976:

Førdehuset hadde vore både ei uvanleg, fantastisk engasjerande og vanskeleg oppgåve, sa han og rekna med at det låg ca. 6 årsverk reint arkitektarbeid bak.

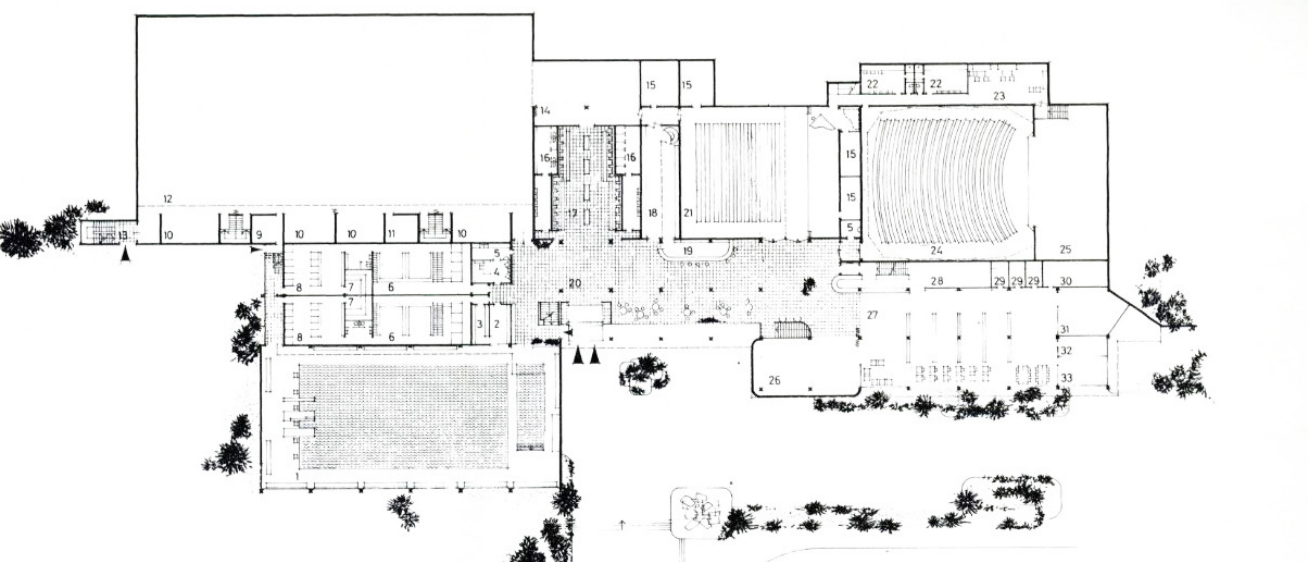
Lars Wilhelmsen, formann for Norsk Kulturråd då Førde-utvalet overleverte innstillinga si, hadde dette å seie under opningsmiddagen:

Men vi er ikkje komne fordi vi er imponerte over bygget. Vi er her fordi vi ser opninga som eit stort nasjonalt hende, eit pionertiltak som vonleg skal bli fylgt av mange andre. Bygger er så lokalt det kan vere. Når det likevel har nasjonal interesse, er det fordi det representerer det nye og utvida kulturomgrepet i praksis, eit eksempel som vil få si løysing i mange bygder. Det er difor stor interesse for å sjå korleis Førde som ei typisk bygd i dagens lokal-samfunn har løyst oppgåva. Vi står framfor eit resultat av omhyggeleg planlegging. Ingen aktivitet i bygger er ny, men det er nytt at kommunen har teke på seg å gje desse aktivitetane høve til å utfalde seg, samtidig med at dei er sett inn i ein større samanheng.

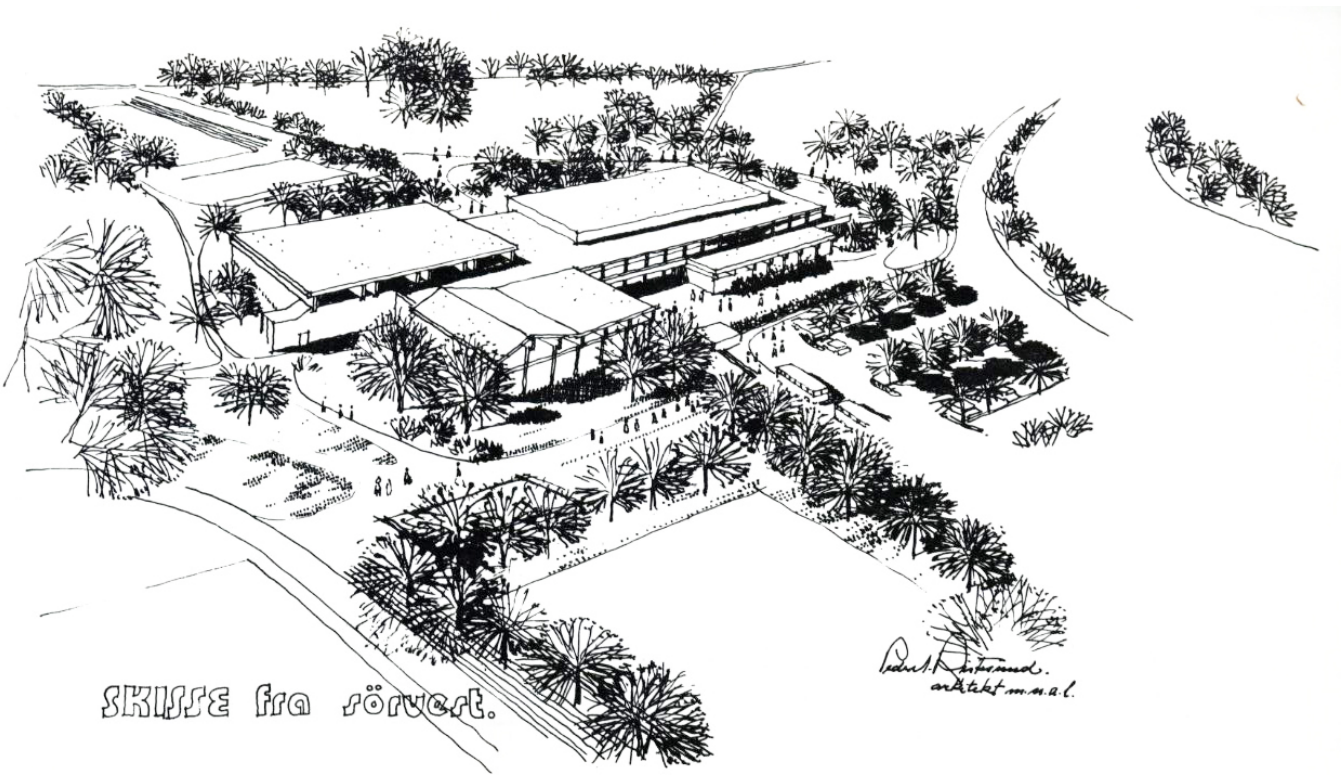
plan 1. etasje

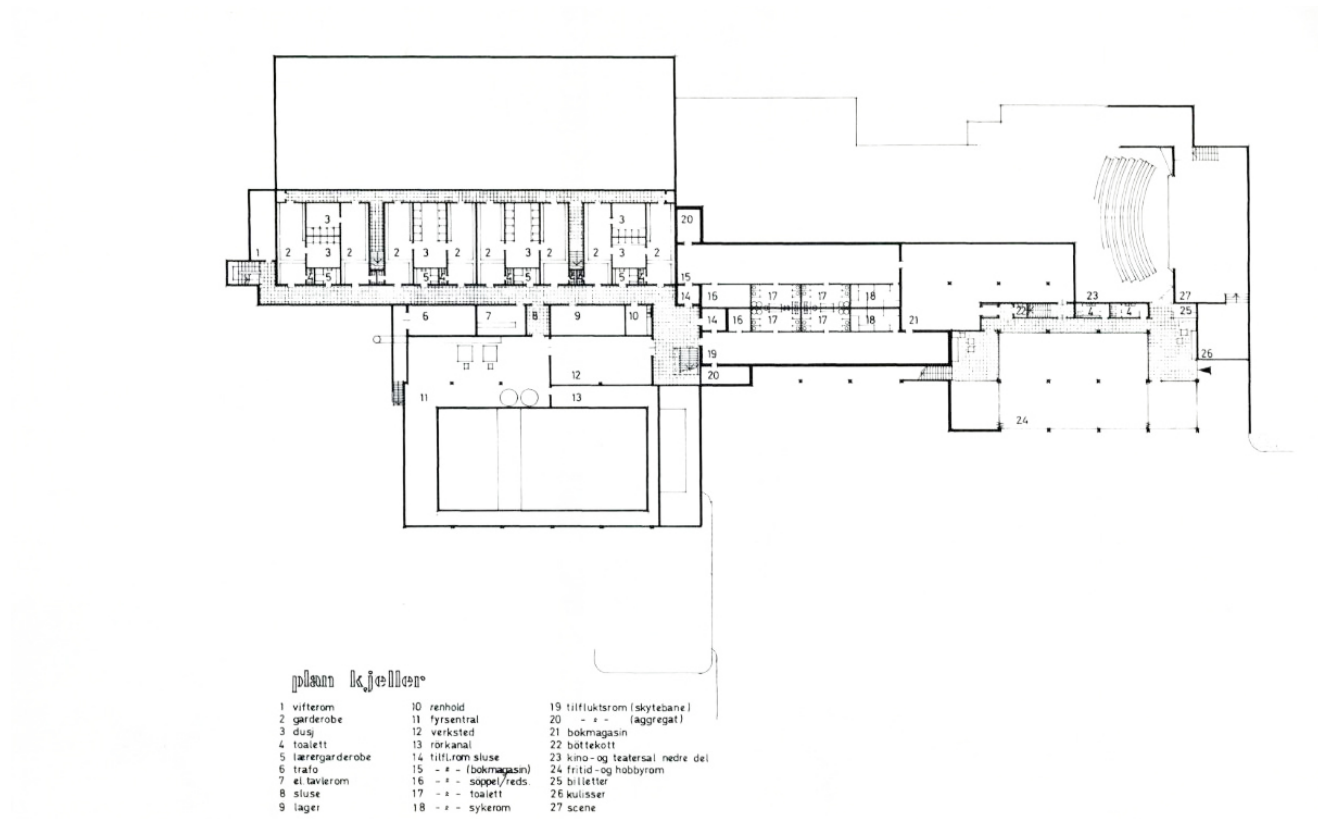
1 svømmehall o del	11 idrettshall	21 kjøkken o del	31 kateket
2 tribune	12 tribune	22 anretning	32 forkontor
3 bademester	13 reporterboks	23 husflid	33 administrasjon
4 opph.rom personale	14 sang- musikk	24 fest- og konsertsal	34 kontor
5 instruktør	15 øving	25 kunstner garderobe	35 møterom
6 idrettskontor	16 lager	26 heis	36 sjefsbibliotekar
7 vifterom	17 ørstrumtroom	27 kino o del	37 distriktbibliotekar
8 atelier	18 toalett	28 scene o del	38 inspektor
9 garderobe pers.	19 meditasjonsrom	29 pakkerom	39 produksjonsrom
10 renhold	20 sakralrom	30 disponibelt rom	40 kurs- og utstillingsrom

plan 2. etasje

1 svømmehall	12 idrettshall 47 24 m	23 skuespiller foyer
2 billetter	13 trapperom	24 kino- teatersal
3 rekvisita	14 mosjonsrom	25 scene
4 vaktmester	15 lager	26 møte- utstilling
5 rent- utstyr	16 toalett	27 utlån- leiesal
6 garderobe	17 festgarderobe	28 nærmagasin
7 badstu	18 kjøkken	29 studie
8 dusj- fork	19 servering	30 lokalsamling
9 syklerom	20 sentralhall	31 barneavdeling
10 apparatrom	21 fest- konsertsal	32 barnebiotek
11 stollager	22 skuespiller gard.	33 katalog

Frydefull opning av Førde symjehall laurdag

Dette var overskrifta på artikkelen med følgjande opning, henta frå Firda 30. september 1975:

Til no har vi trudd det fanst tre grunnar til å bli lærar, nemleg juni, juli og august. Att eit ynskje om å vere lærar skulle dukke opp midt i eit skuleår, hadde vi aldri venta. Men det skjedde laurdag føremiddag, då lærarane i Førde innvia Førde symjehall. Fristinga til å gå i det blåklare vatnet var stor, men vi måtte pent halde oss "på land" og nøye oss med våre eigne førestillingar. Og slike var ikkje vanskeleg å få nok av ved å sjå og høyre på dei som var uti. Dei badane treivst tydelegvis frydefullt. Det er ikkje for å gje lærarane ein dukkert til, men vi fall på den tanken at det minte oss ein smule om ungar som har fått noko nytt mellom hendene.

Reidar Tveit, ved opninga av idrettshallen:

Idretten er den mest utbreidde av alle organiserte fritidsaktivitetar. Idretten gjev fysisk styrke og menneskelege verdiar - kameratskap og trivsel.

Målet - eit hus for folket

Håkon Fimland, første leiar for Førdehuset, vart sitert i Firda 14. august 1976:

Huset har kosta så pass mykje at det må verte eit hus der bygdefolket kjenner seg heime og føler at dei har noko å hente. Ikkje før det har blitt eit hus for folket, har det fått den plassen det var tiltenkt.

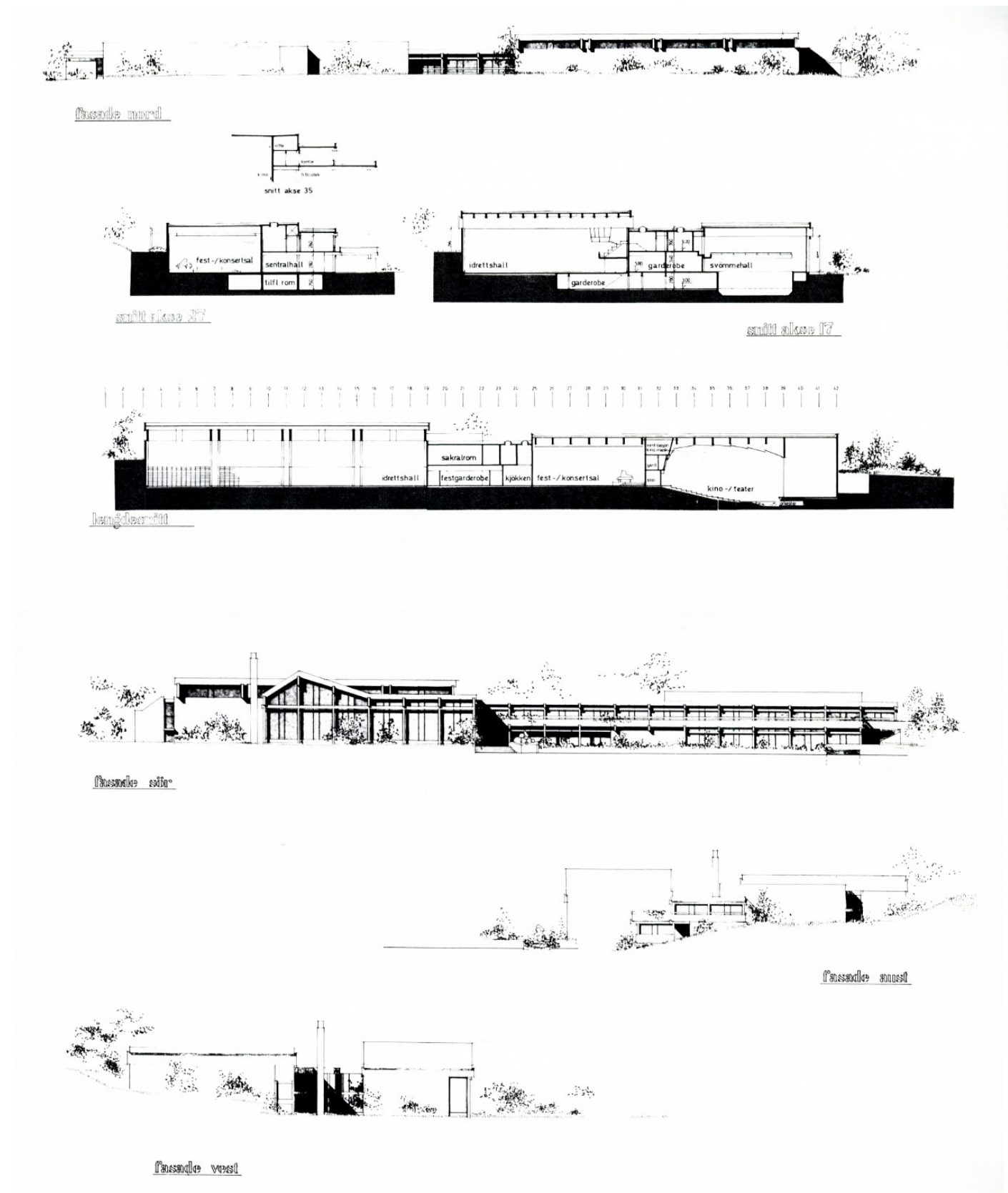
Utvidinga av Førdehuset som stod ferdig i 1996, kom m.a. som følge av den sterke folketalsveksten, og arealet på det opprinnelege huset vart auka frå 12.000 m² til 17.500 m², og inkluderte tredobling av hallkapasiteten, ny teatersal med både produksjons- og administrasjonslokaler, ny liten kinosal, lokaler til Sogn og Fjordane kunstnarsenter m.m.

Kulturminneplanen til Førde kommune frå 2018 gav Førdehuset som regionalt kulturhus, som del av satsinga på Førde som vekstsenter, og som ein viktig identitetsmarkør i lokalsamfunnet, omsynssone. Det er fasadeuttrykket og aksene mot sør som nevnt særskilt, og som det er viktig å forvalte med omhu.

Sunnfjord Kulturskule opna dørene i 2020, og er det siste tilskotet til bygningsmassen, og er ei viktig brikke i den vidare utviklinga av Førdehuset.

Strategiplan for utvikling av Førdehuset

I samband med at Vestland Fylkeskommune flyttar sine aktivitetar frå Førdehuset og inn i nye lokaler hausten 2023, så er det politisk vedteke at det skal igangsettast eit arbeid med ein *strategiplan for utviklinga av Førdehuset*, som m.a. mulegheitsstudien er ein del av grunnlagsmaterialet for. Det er viktig å ha med seg dei historiske ambisjonane som var grunnlaget for Førdehuset, når ein no skal legge strategien for korleis dette ikoniske huset skal leve vidare dei neste 50 åra, og endå lenger...

GJENNOMFØRING

Mulegheitsstudien av Førdehuset vart gjennomført hausten 2021, i perioden 1. september til 1. desember, basert på konkurransegrunnlaget som vart utarbeidd av Sunnfjord kommune, og ARKI si oppgåveforståing, justert i samråd med oppdragsgjevar undervegs.

Tidlegare rapportar

Det er utført ei rekke tidlegare analysar av Førdehuset og området rundt, samt at det låg ved diverse innspel i underlagsmaterialet for konkurransen, frå brukarar/leigetakarar av huset i dag. I tillegg er det utarbeidd og idrettsfunksjonelt førehandsgodkjent skisse for utviding av eksisterande symjehallanlegg, som grunnlag for spelemiddeltildeling, og oppføring av økonomiplanen til Sunnfjord kommune, med oppstart i 2024. Symjehallen inngår ikkje mulegheitsstudien.

Mandat for mulegheitsstudien

Utgangspunktet for arbeidet er eksisterande bygningsmasse, med unntak for mindre tilbygg i samband med inngangssituasjon. Idretts- og symjehallen, samt Storsalen og Festsalen er unnateke studien, men vert likevel delvis berørt mhp. t.d. romakustiske tiltak. Studien omfattar altså både opne vurdering knytt til muleg programmering og funksjonalitet, potensiell sambruk og fleirbruk, i tillegg til strukturelle mulegheiter i bygningsmassen ift. å skape handlingsrom for å opne opp og koble saman areal på nye måtar enn slik bruken er lagt opp i dag. Utover dette er det konkrete romakustiske utfordringar som er adresserat, vedrørande lydgjennomgang mellom hhv. bibliotek og Storsal, og Teatersal og vrimleareal, samt utfordringar knytt til t.d. krevjande etterklangstid m.m. i fellesareal - desse konkrete emna er i hovudsak behandla i eit eige vedlegg.

Brukarprosess - møter og synfaringar

Oppstartsmøte i prosjektgruppa vart halde onsdag 8. september, og påfølgande vart det gjennomført møter med både politiske utval og diverse råd, samt faktiske brukarar/leigetakarar på Førdehuset, i tillegg til at det vart gjennomført fleire synfaringar, og sett i gang ein digital brukarundersøking på nett. Innspel og notatar frå desse møtene og synfaringane er lagt ved som eigne vedlegg til denne rapporten.

Konsulentprosess - analysar og vurderingar

På bakgrunn av brukarprosessen er det gjennomført møter med innleigde konsulentar vedrørande fleire emner, ma: romakustikk, brann og konstruksjons-sikkerheit og grov kostnadskalkulering.

Grunnlag for vurderingar - prosjekteringsnivå

Det er viktig å understreke at informasjonen som vert gitt i denne rapporten er eit resultat av ein mulegheitsstudie, og ikkje t.d. eit forprosjekt - som typisk er det som vert gjennomført for å kunne lage ein funksjonsbeskrivelse, som igjen ligg til grunn for ei prising ifm. ei anbudsutlysing.

Kva er gjort, og ikkje

Ein mulegheitsstudie er ei open, men likevel realitetsorientert, vurdering av kva for potensial ein ser for t.d. Førdehuset framover, med utgangspunkt i dei areala som vert ståande ledig hausten 2023, og bygningen slik den står i dag, basert på den informasjonen som ligg føre frå start, samt det som er tileigna ila. prosjektperioden. Mulegheitsstudien vert eit godt grunnlag for inspirasjon i arbeidet med strategiplanen.

Det er ikkje gjennomført ei teiknisk tilstandsanalyse av bygningsmassen. Rehabiliteringsbehov knytt til vedlikehald er ikkje vurdert. Bygningsfysiske problem er nevnt, som t.d. utfordringar med temperatur i vrimlearealet mellom Teatersalen og Idrettshallen, men dette må sjåast i samheng med ein generell strategi for opprusting og reprogrammering av huset.

Det er heller ikkje gjennomført ei omfattande analyse av plassbehov for eksisterande eller nye aktivitetar, sett ift. dagens og evt. framtidig romkapasitet ved Førdehuset, eller sondert lokalt kven som kunne være aktuelle nye leigetakarar. Samstundes er det komt inn ein god del innspel via den nettundersøkinga, som er gjort om til "vekta ordskyer" (sjå eige vedlegg), der det vert omtala både forbedringspotensial i eksisterande tilbod og ønskte nye aktivitetar/funksjonar - altså ein stad å starte det vidare utviklingsarbeidet.

Kalkyle og usikkerheit

I ein mulegheitsstudie er grunnlaget for ein kalkyle usikkert, og dermed blir kalkylen grov, og naturlegvis med ein del atterhald. Kalkylen er delt inn etter delprosjekt, men kan ikkje utan vidare sjåast på som uavhengige av kvarandre. Nokre av delprosjekta heng tettare saman enn andre, t.d. Sentralhall og bibliotek.

Kalkyla er basert på ein detaljgrad på konseptnivå, og valg vidare mhp. kor omfattande rehabiliteringa blir har stor påverknad på sluttresultatet. I tillegg er der standard usikkerheiter, knytt til eksempelvis marknad.

Då nokre delprosjekt er avhengige av kvarandre, mens andre er heilt eller dels uavhengige, så vert det viktig å vurdere og prioritere kva rekkefølge dei evt. skal gjennomførast i, og så at det vert utarbeidd forprosjekt som grunnlag for ei meir presis kalkyle.

Kanskje er det også ulike potensielle finansieringskjelder knytt til funksjonen til dei ulike delprosjekta?

Forøvrig er ikkje fasaderehabilitering generelt med i kalkylen utover dei konkret berørte områda, som t.d. fasadar ifm. Sentralhallen og ny inngang til biblioteket. Utgangspunktet er primært ei innvendig ombygging. Leigeinntekter er haldne utanfor kalkylen.

Vedlegga til denne rapporten er viktige supplerande dokument for det vidare strategiplanarbeidet.

Prosjektgruppe:

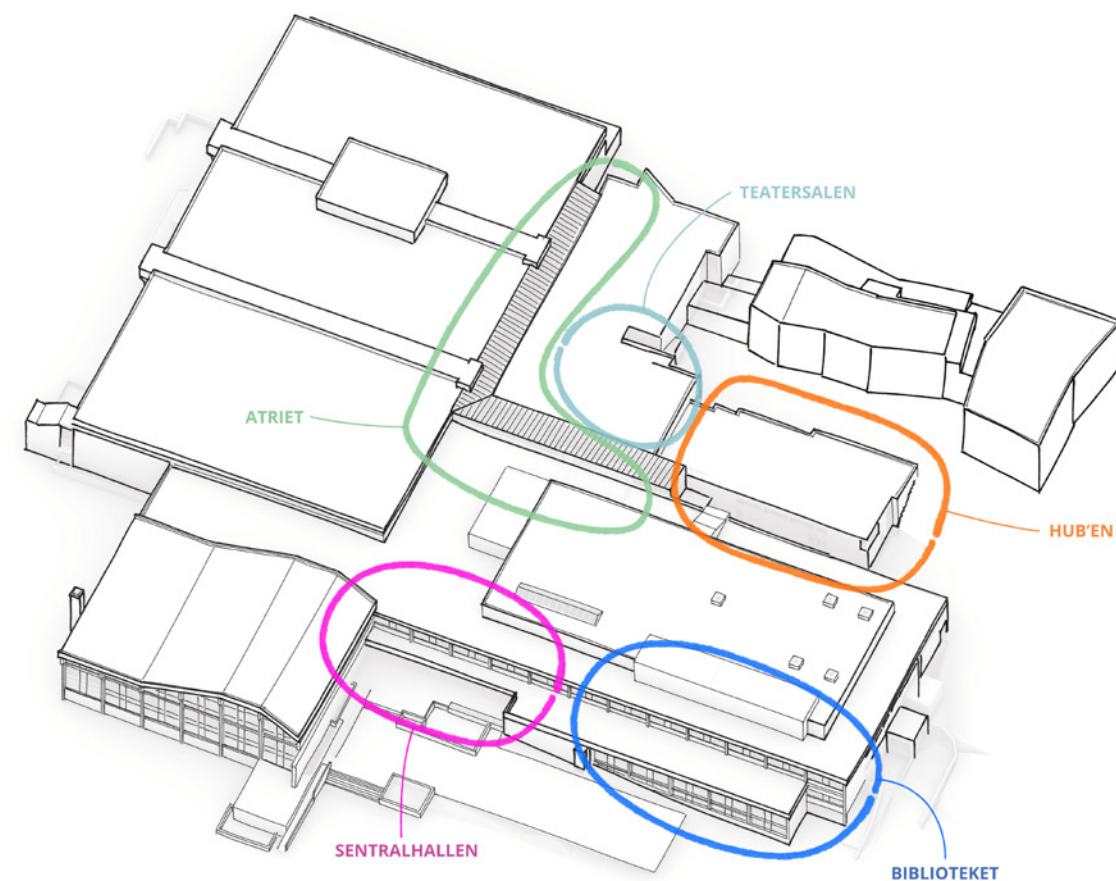
Hilde Bjørkum - Kultur og idrett, prosjekteigar
Per Raftevold - prosjektleiar
Johan Bengtsson - Kultur og ungdom, einingsleiar
Jorun Systad - Biblioteka, einingsleiar
Bente Elisabeth Lund Hawkes - bibliotekar
Trude Skarvatun - Kulturskulen, rektor
Anne-Grete Nøttingnes Rognsøy - Idrett og friluftsliv, einingsleiar
Inge Larsen - Idrett og friluftsliv
Bjørn-Are Vollstad - ARKI Arkitektar
Ejnar Brendsdal - ARKI Arkitektar

Råd og utval som er høyrde:

Eldrerådet
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
Utval for oppvekst
Utval for samfunn, kultur og næring
Utval for helse og omsorg
Formannsskapet
Ungdomsrådet
Sunnfjord Kulturråd
Sunnfjord Idrettsråd

Ekstern ressursgruppe:

Bård Støfringsdal, RIAKU, COWI
Gisle Jordanger Kirkeide, RIB, Norconsult
Linn Grepstad Nes, RIB, Norconsult
Dag Inge Bjørkedal, RIBr, DIB pro

Delprosjekt - Mulegheitsstudien er sortert i delprosjekt, som vist i denne skissa, der nokre er tettare samanbundne enn andre, og nokre i praksis er fristilt. Ombygging av Sentralhallen og biblioteket må sjåast i samheng med "kontorrokade" på plan 2, men er ikkje i stor grad avhengig av ombygging av Teatersalen, som eit døme.

Sentralhallen

Hovudinngangen til Førdehuset i dag fører publikum inn i det som opprinneleg vart kalla Sentralhallen, i programmeringa frå 70-talet, men som i det daglege gjerne berre omtalast som 'kaféen' eller 'foajéen'.

Frå innstillinga til Førde-utvalet, 1972:

Sentralhallen er på mange måter det viktigste rommet i Førdehuset. Den skaper den bygningsmessige kontakt mellom de ulike avdelinger og blir trafikk-knutepunktet. Sentralhallen blir i første rekke det uforpliktende samlingssted der alle husets tilbud og aktiviteter gjenspeiler seg. (...) med direkte forbindelseslinjer ligger de fleste hovedrom plassert: svømmehall, idrettshall, fest/konstersal, kino og teatersal, utstillingsrom og bibliotek.

Førdehuset vert 50 år i 2026, og har vore eit særskild viktig arena for mange sunnfjordingar sidan opninga i 1976. Etter sterk folkeauke, og stadige utvidingar av bygningsmassen, så har det med tida oppstått ein del utfordringar knytt til m.a. publikumsflyt, logistikk, dagslys, luft og opplevelsesmessige omstend i dette området - det er for mørkt, for tett, tidvis for mange folk og vanskeleg å orientere seg. I det heile kan ein seie at Sentralhallen opplevast meir og meir som ein flaskehals, heller enn det hyggelege og effektive samlingspunktet den var tenkt å være.

Tilgjengelegheitsmessig, med hensyn på universell utforming er der også utfordringar både inne og utomhus for hovudinngangssituasjonen til Førdehuset - noko som gjennomgang med representant frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har vore med å påpeike (sjå eige vedlegg).

Utomhus vert det foreslått å heve den nedsenka delen av opphaldsarealet rett utanfor hovudinngangen, og slik gjere dette arealet tilgjengeleg for alle. Forøvrig må det i neste fase, i samband med skisse-/forprosjekt, gjennomførast eit eige prosjekt på tilgjengelegheit, som ser heilheita på rekkverk, glasmarkørar, skilting m.m., då der er mange emner som absolutt bør utbetrast.

Mulegheitsstudien har søkt å gi Sentralhallen tilbake den opprinnelege rolla som ein open, tilgjengeleg og effektivt samankoblande foajé, samt tilføre dagslys og romlegheit gjennom å etablere eit dobbelhøgt parti med omkransande mesanin i kaféområdet.

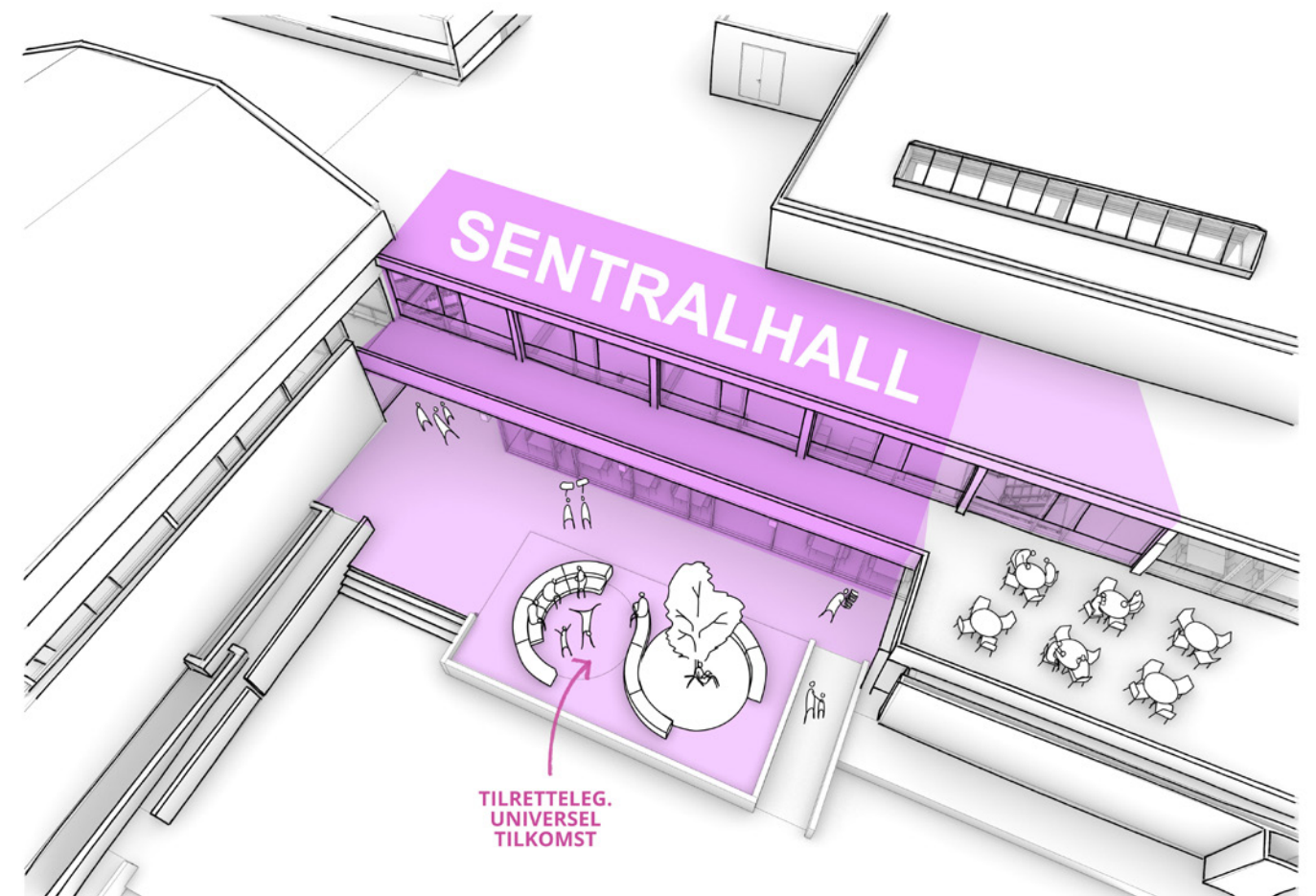
Utviding, opning og fordeling

I tillegg vert det foreslått å flytte dagens glasvegg ut så langt takoverbygget går, med eit lite inntrekk ved hovudinngangen, og generelt opne opp flest muleg deleveggar innvendig, slik at publikumsflyten vert så god og fri som råd, sett i samanheng med avklarte møbleringssoner, og ei meir effektiv køordning med bruk av t.d. køstolpar for å styre publikum lokalt.

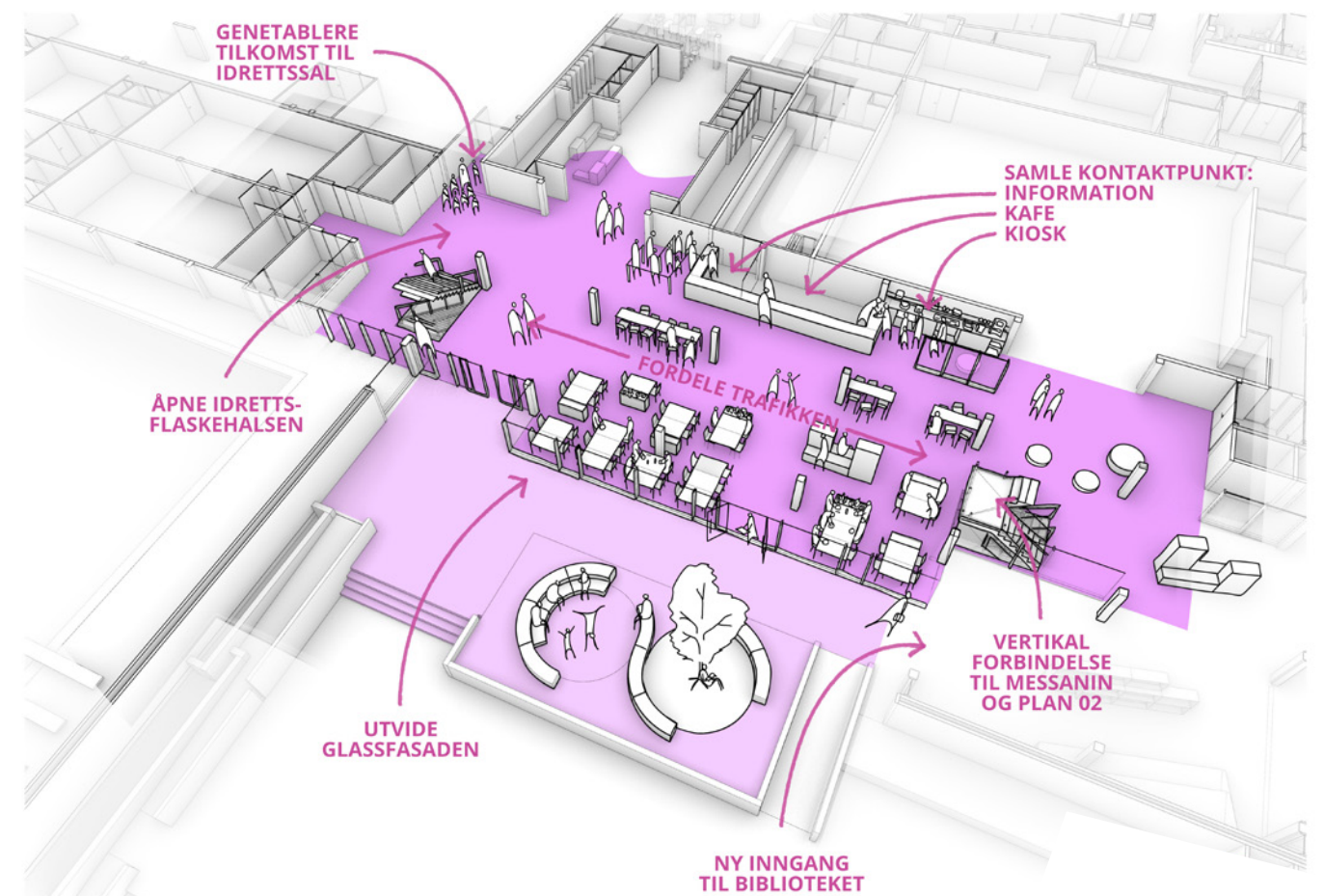
Det er foreslått å koble saman billettsal, informasjon og kiosk i eit felles sentralt område, for å gi luft til området runde dagens trappeløysing, samt gjenopne koblinga til idrettshallen der dagens resepsjon er. Sirkulasjonsmessig vil det være ein stor fordel å etablere endå ei trapp til plan 2, gjerne ved å forlenge dagens trapp til kjellaren, utforbi Utstillingssalen. Dette vil gjere plan 2 lang meir tilgjengeleg, og spesielt i kombinasjon med opning av dekket over kafédelen, då Sakralrommet og Atelieret, samt den i dag godt gøymde inngangen til galleriet til Storsalen, vert langt meir synleg og inviterande for publikum generelt.

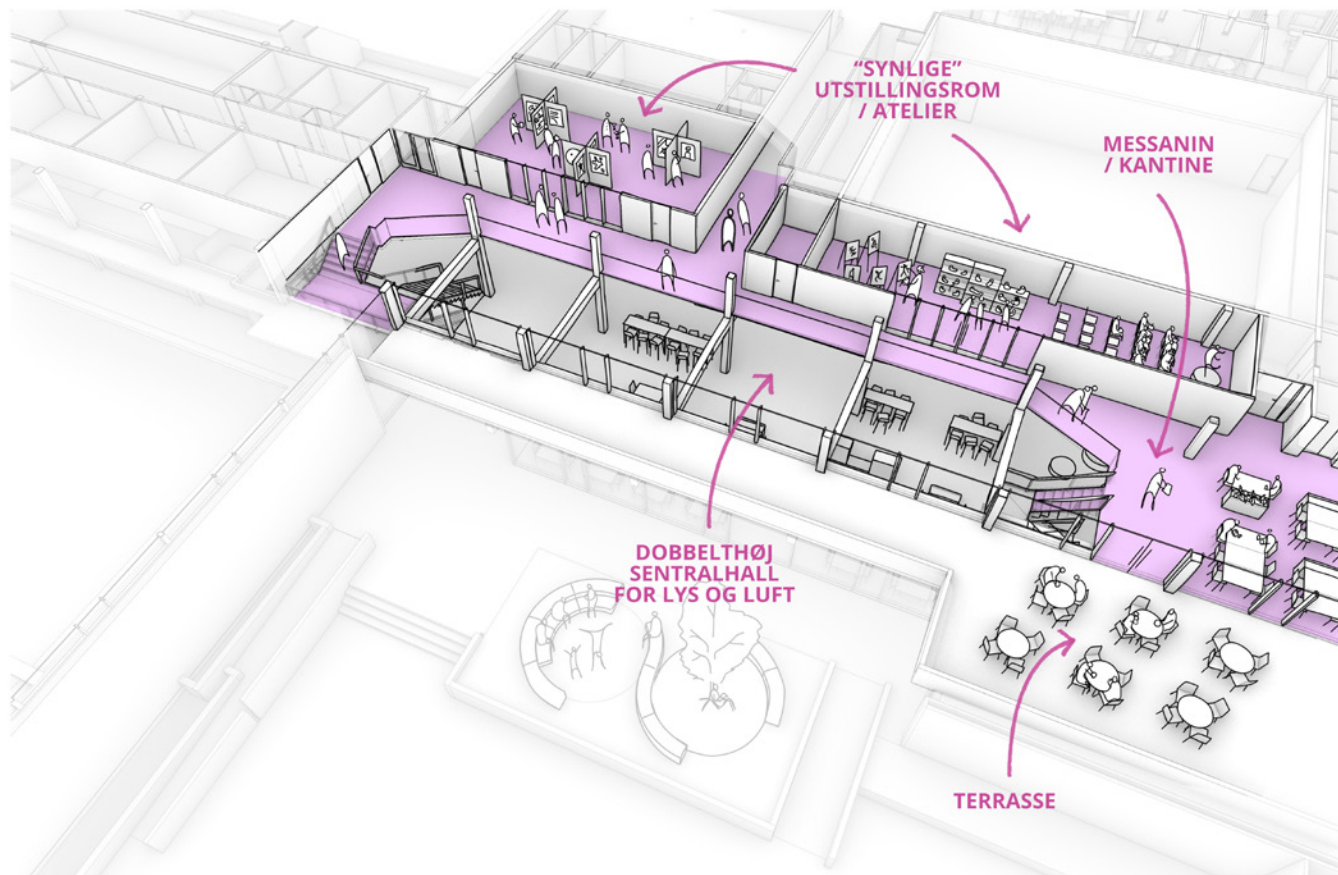
For biblioteket vert det foreslått ny og eigen inngang via det som i dag er Utstillingssalen - dette vil fordele publikum meir. Med Kulturskulen og framtidig nytt program for Teaterfløyen, og ikkje minst utviding av symjehallen, så kan fleire sider av Førdehuset aktiverast, slik at publikum over tid i større grad vil gjere seg nytte av fleire inngangar.

Det er etter vår vurdering heilt avgjerande for utviklinga av Førdehuset framover at Sentralhallen vert både inviterande og velfungerande. Det første rommet ein møter innanfor hovudinngangen, i ein så viktig bygning som Førdehuset er, må være både høveleg staseleg og hyggeleg effektiv. Eit samlingspunkt og ei storstove verdig!

Gjenopning av Sentralhallen - For heile Førdehuset er det vesentleg at dette området fungerer godt, både ute og inne. Det må bli både lysare, luftigare, enklare å orientere seg, og hyggelegare å opphalde seg i det sentrale fellesarealet.

Gjenopning av Sentralhallen - For å kunne skape seg det handlingsrommet ein treng innvendig for å kunne gjennomføre eit såpass omfattande grep i det sentrale fellesarealet, så vert ein nødt til å ofre kontorareal på plan 2, og komprimere den resterande delen av kontorfløyen. Hóltaking i dekket vil gjere publikumsfunksjonar på plan 2 langt meir tilgjengelege, då det er ein sær s uoversiktleg situasjon i dag. Ny mesanin i samband med forlenging av trappa som kún går ned i kjellaren i dag, kan koblast til takterrasse over Utstillingssalen (som er foreslått inkludert i biblioteksarealet, og som ny inngang). Mesaninområdet kan nyttast til kantine for tilsette, og t.d. til publikumsmottakingar og møter knytt til diverse arrangement, samt gjerne være praktisk ift. oppdeling i soner mhp. t.d. alkoholservering på huset.

Festsalen og Storsalen er viktige forsamlingslokaler i Førdehuset, og ligg i tilknytning til Sentralhallen. Desse romma er i utgangspunktet unnateke mulegheitsstudien, men likevel smått berørt i kraft av si sentrale plassering, og sine viktige funksjonar, om ikkje særskilt omtalt i eige kapittel.

Salane sett i samanheng

Det vert viktig i arbeidet med strategiplanen for utvikling av Førdehuset å ta aktivt stilling til korleis Festsalen og Storsalen skal fungere programmatisk og kapasitetsmessig saman med ny bruk av det som i dag er Teatersalen. Korvidt Teatersalen vert t.d. kinosal eller ein kombinasjonssal (m/u kino) vil påvirke bruken av dei andre, og vil kunne påvirke innteksgrunnlaget til Førdehuset, og mulegvis potensial for utvikling av kinotilbodet mhp. både inntening og attraksjon. Sjå nærare skildring av dette under Teatersalen.

Romakustiske vurderingar

Konkrete vurderingar vedrørande romakustiske tiltak som skal inngå i mulegheitsstudien ligg ved som eigen rapport/eige vedlegg.

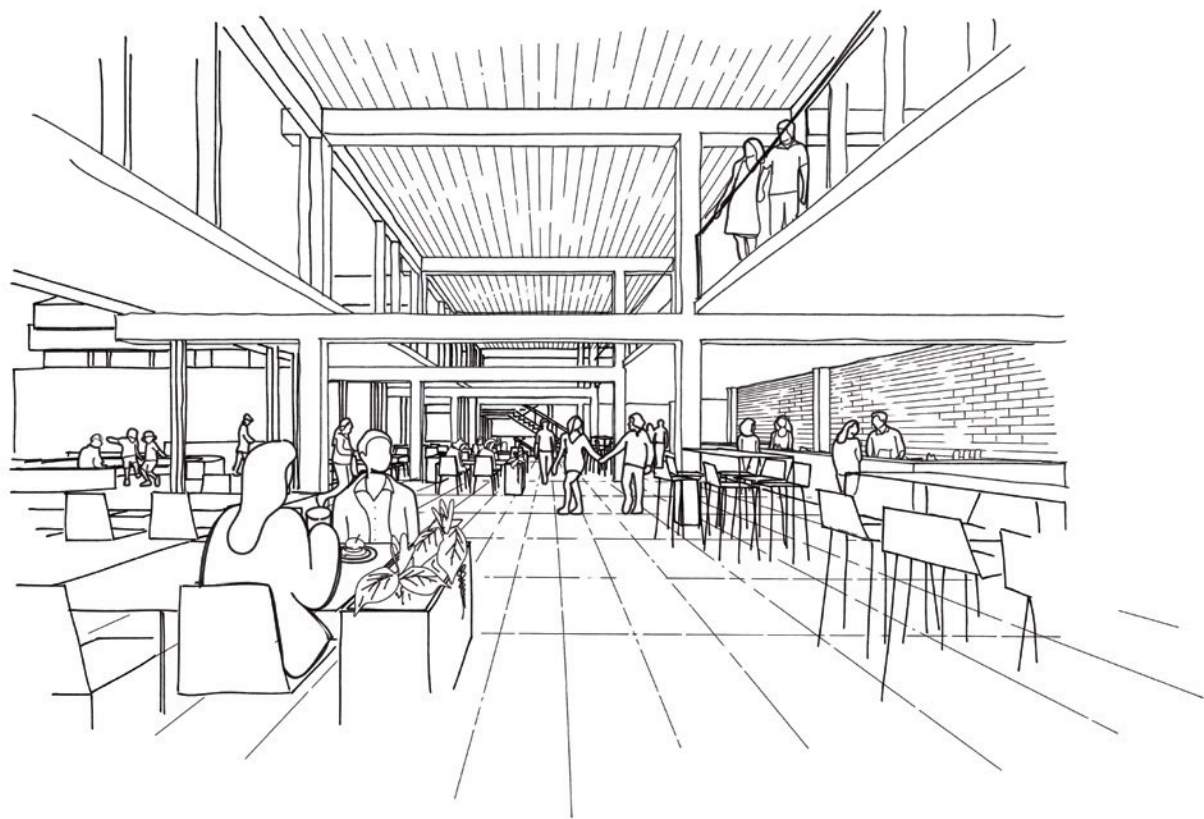
Historisk kuriosia frå Firda 2. februar 1976:

Om Festsalen:

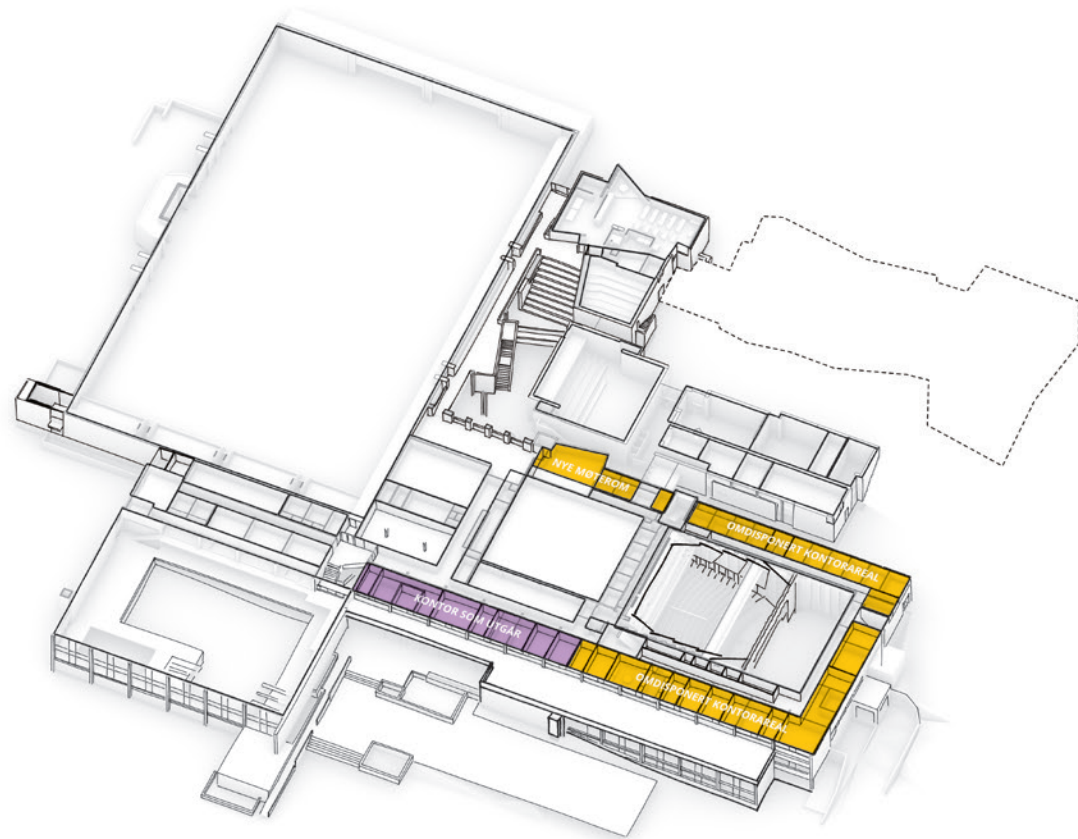
(...) taket er noko av det finaste ved denne salen. Det består av ei rekkje kvadratiske plater som heng ein 20 cm i frå kvarandre. I kvart hjørne er det festa eit lyspunkt. Det er ikkje arkitekten sin fantasi som har ført til ei slik utforming av taket, men praktiske omsyn. Tanken er at salen skal ha ei flyttbar scene som kan plasserast kvar som helst i salen. Difor må og lyskastarar kunne festast kvar som helst i taket.

Om Storsalen:

Det er ikkje til å kome bort frå at denne salen har ei merkeleg form. Men endå ein gong: Det er ikkje arkitekten sin fantasi som har forma den. Det er mange omsyn som må takast - i ein teatersal spesielt til akustikken. Det er audio-fysikarar frå den tekniske høgskulen i Trondheim som har utarbeidd planløyser for å gje den beste akustikk, og arkitekten har måtta teikna etter desse planane.

Ny Sentralhall - Skisse som viser eksponering av bærestruktur med god dagslystilgang over eksisterande baldakin ved utforbi kafé og hovudinggang i dag, og dagens korridor på plan 2 som ny mesanin i den nye, dobbelthøge Sentralhallen

Kontorrokade - I samband med tiltak i Sentralhallen må kontorarealet på plan 2 i dette området "ofrast", og desse arbeidsplassane må inn på det resterande arealet i kontorfløyen.

Biblioteket

Biblioteket har vore eit viktig publikumstilbod ved Førdehuset sida det opna i 1976, og har hatt om lag det same arealet og dei same fasilitetane sidan då. Før biblioteksfunksjonen vart del av Førdehuset sitt program, disponerte Førde bibliotek om lag 500 m² i hovudbygningen til Firda Billag i sentrum.

Frå Firda 4. april 1976:

Førde Bibliotek / Fylkesbiblioteket på plass i nye og framifrå lokale i Førdehuset

Markerer overflyttinga med Jakob Sande-kveld, dokke-teaterframsyningar, møte med forfattaren Edvard Hoem, eldreinnbyding, og dokkefilm for dei yngste. Spesiell innbyding: Kom og sjå dykk om på søndag ettermiddag (- og ta med lånebøker utan å måtte betale straffetakst for for sein innlevering!)

Biblioteket no med studierom m/lokalsamling, "praterom", sjarmerande barneavdeling, verdfull samling av lokalavisårgangar m.m.

Barneavdelinga kan ein vere freista til å kalle "knus bedårande" med sine fargerike teikningar, dyrefigurar, koselege møblar, ymse spel, og først og sist bøker.

Frå Innstilling fra Førde-utvalget, 1972:

For at husmødre skal kunne utnytte husets tilbud i formiddagstimene, kan det etableres en ordning med barneparkering i bibliotekets barnerom / eventyrrom. Lignende ordninger kjenner man fra svenske og danske bibliotek, skjønt tilsvarende profesjonelt kan man vel neppe gjorde det i dette tilfellet.

Eit bibliotek anno 2021 skal fylle fleire funksjonar enn det som var tilfellet midt på 70-talet, og det er stadig utvikling på dette området. Biblioteket skal i dag ikkje berre yte lovpålagde gratistjenester knytt til utlån av bøker m.m., men også i utvida grad vere ein demokratiarena, eit lavterskelstilbod for publikum, som i dag like gjerne også kan inkludere tilbod om strikkekafé, datalab og folkeverkstad, som avislesing og studieplassar for skuleelevar.

Per 2021 har biblioteket fleire utviklingsprosjekt i gang, mellom anna knytt til tenestedesign, programutvikling m.m. (sjå vedlegg med innspel frå biblioteket). Det vert t.d. jobba med å gjere biblioteket *meiroke* - at publikum skal kunne ha tilgang til heile eller delar av bibliotekets sine lokaler og øvrige fasiliteter, utover ordinær opningstid, for å utnytte ressursane betre.

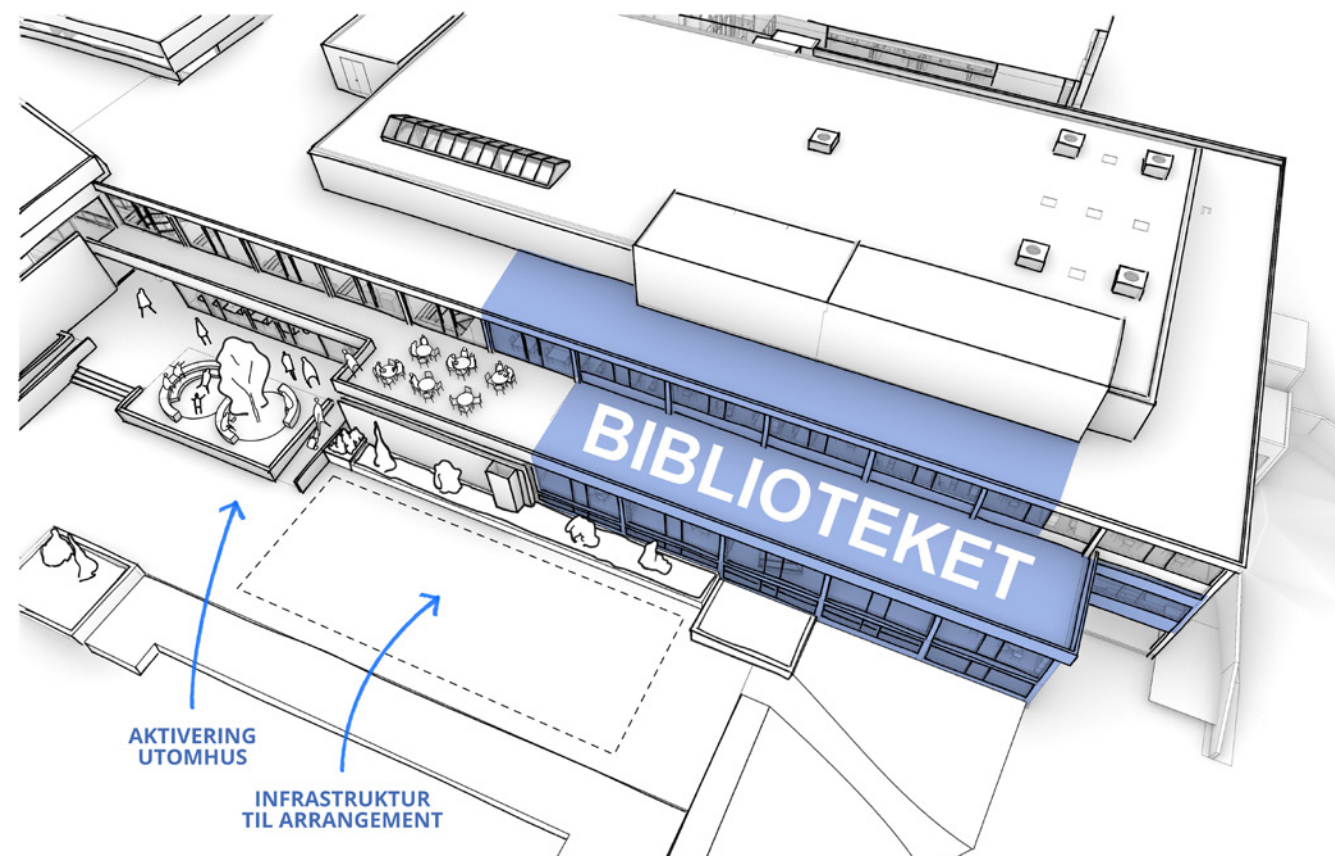
Mulegheitsstudien har sett på korleis ein kan frigjere meir areal til utvida biblioteksfunksjon, og korleis ein kan både opne opp biblioteket betre mot Sentralhallen og korleis ein kan ta i vare eit ønskje om *meiroke*, ved å etablere ein ny, eigen inngang via Utstillingssalen.

Hovudgrepet som vert foreslått i mulegheitsstudien er å koble saman dagens biblioteksareal med frigjort areal i underetasjen, der Hafstad VGS i dag har areal for undervisning, med hóltaking i eksisterande dekke og ny trapp sentralt i lokalet. Eksisterande verkstads- og formingsrom kan i det vidare t.d. nyttast til folkeverkstad, og undervisningsromma kan gjerne fortsette å vere møte- og grupperom. Heis må kunne nyttast av brukarane av biblioteket, så den funksjonen må kunne innlemmast i biblioteksarealet som er tilgjengeleg etter stengetid. Det kan også vere at der er ekstraordinære arrangement på huset utover husets ordinære opningstider, som må ha tilgang til heisen (utforbi Storsalen), men ikkje nødvendigvis tilgang til biblioteket, så då må det truleg etablerast ei sluseordning for dette.

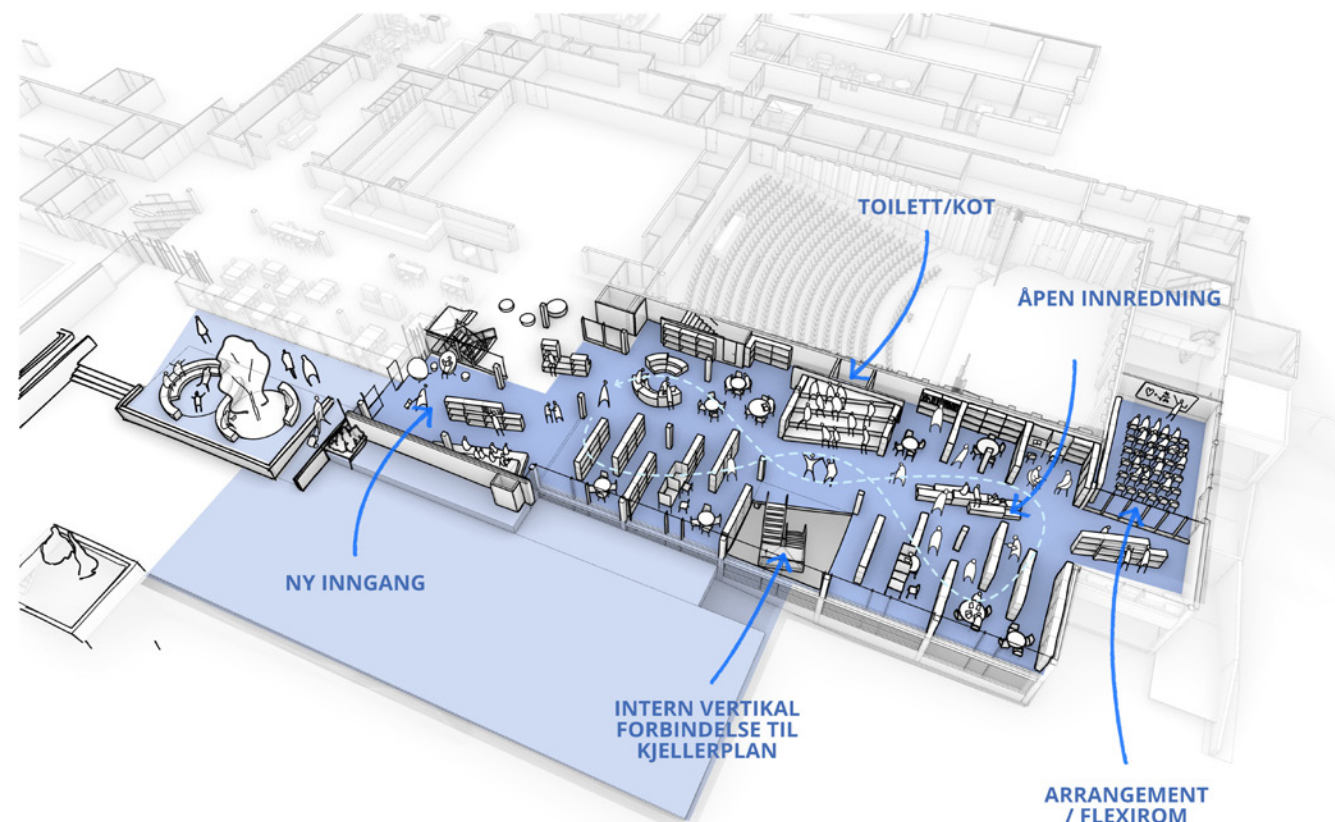
Ny og eigen inngang til biblioteket via Utstillingssalen vil ta av noko publikumspresst på dagens hovud-inngang. Utstillingssalen vert i dag i tillegg til å huse kunst iblant nytta til diverse møter og mottakingar gjerne knytt til arrangement t.d. i Festsalen eller i Storsalen. Denne funksjonen er det ønskjeleg å ha med vidare, men den må truleg leggst til ny mesanin ifm. grepet som er foreslått i Sentralhallen. Alternativt kan slike møter/mottakingar også gjerast i Sakralrom eller Atelieret, avhengig av bruken av desse romma, enn sålenge Sentralhallen vert såpass mykje opnare opp til plan 2 i dette området. Ny mesanin vil kunne ha tilgang til sørvendt uteareal oppå dagens Utstillingssal og slik sett vere godt eigna for mottakingar.

Forøvrig er det eit ønskje frå dei tilsette ved biblioteket at ein får betre kontakt med utomhusarealet i sør, mot parkeringa og tilkomsten, slik at dette eksempelvis kan nyttast til diverse arrangement. Det hellelagde arealet kan med fordel opprustast i overflata, og bør ha meir lys og muligvis betre eigna tilkobling til straum for slike høver. Utomhusarealet har eit vesentleg utviklingspotensial, som også kan nyttast av t.d. Førdefestivalen.

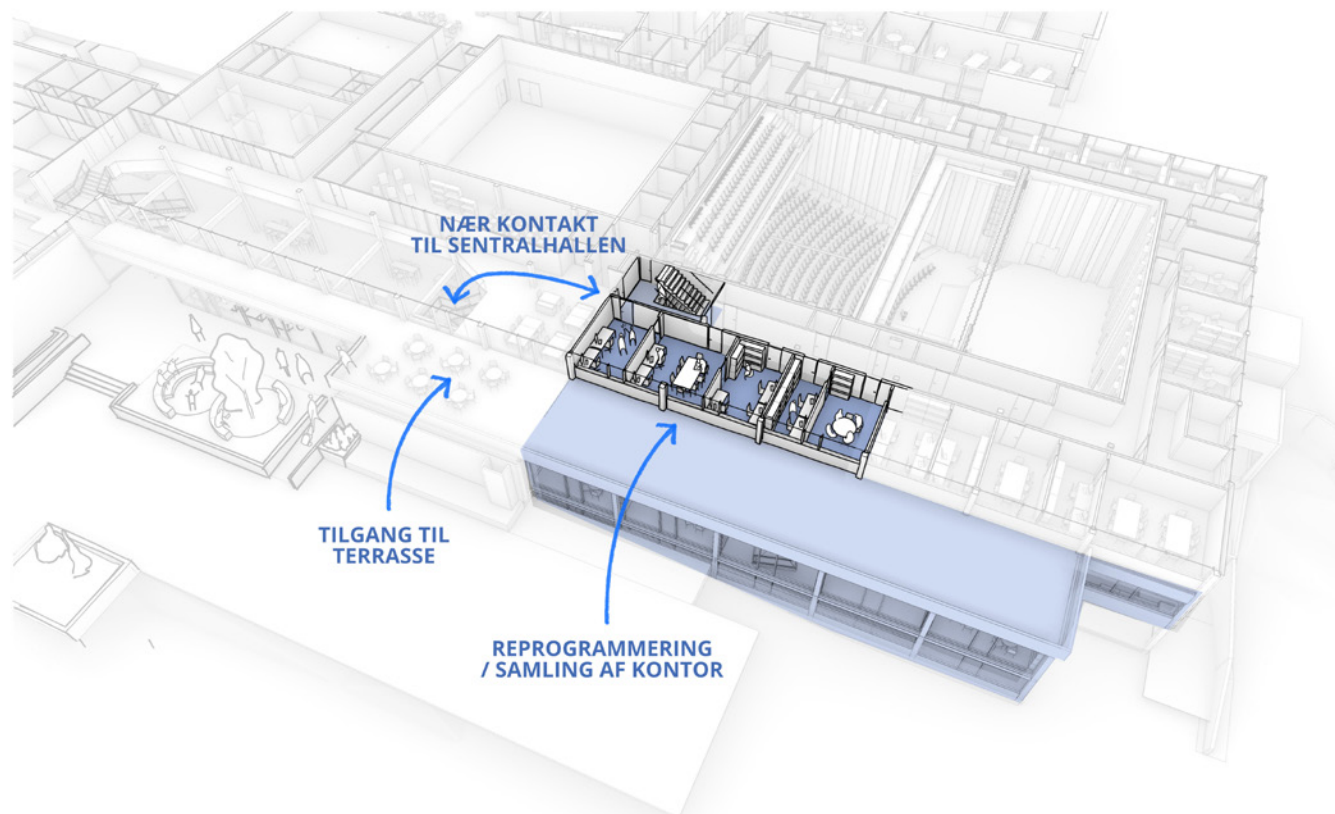
Biblioteket ønskjer å kunne huse arrangement i eigne lokaler utan for mykje rigging, og i denne løysinga er det innerste to kontora, samt lokalsamlingsrommet, gjort om til eit arrangementsrom, som ein evt. kan underdele ved behov - slik sett kan arrangement pågå utan å "forstyrre" den øvrige biblioteksfunksjonen.

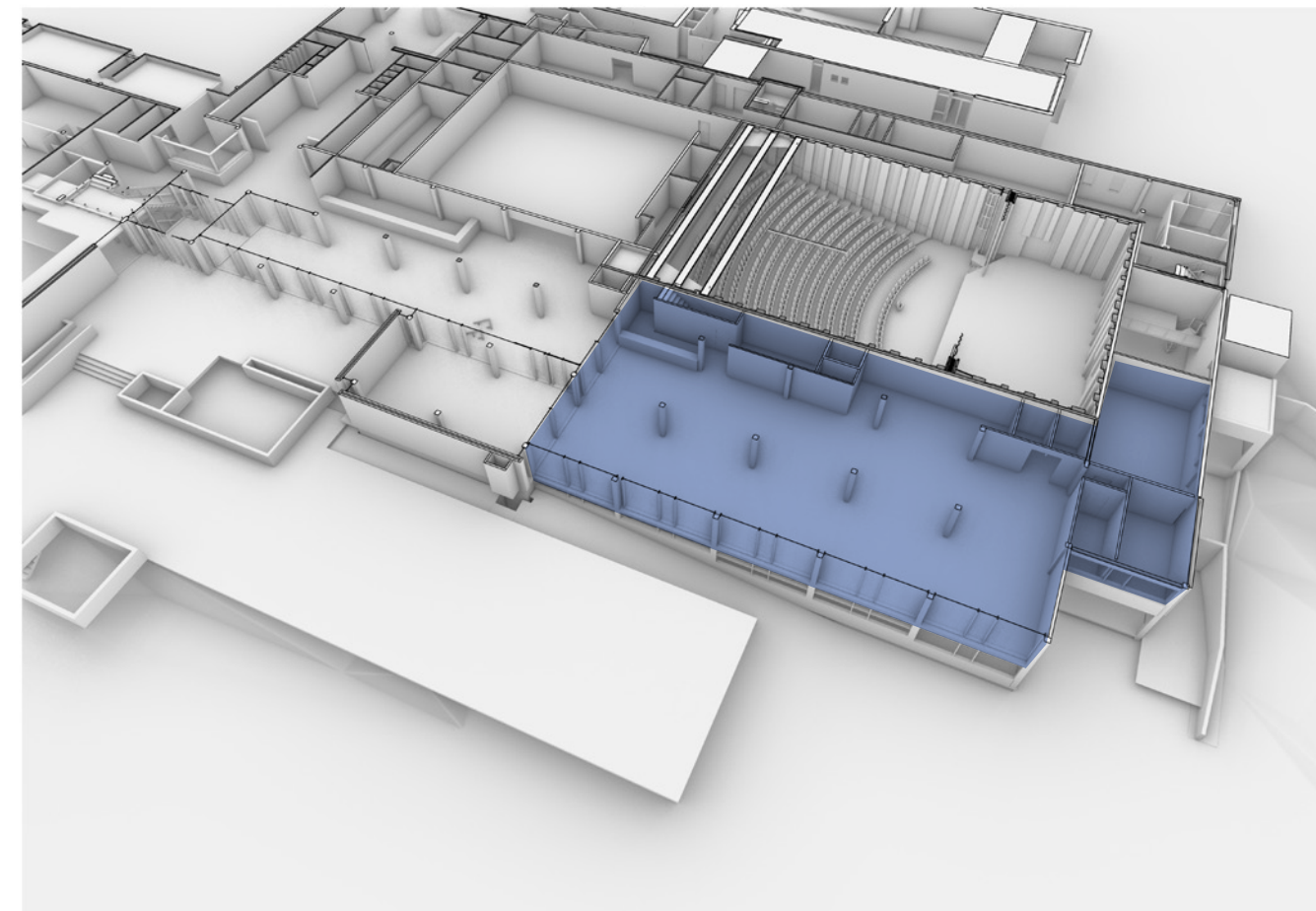
Utomhus - Det lune, sørvendte arealet utforbi hovudplanet har eit vesentleg potensial som kan utviklast vidare. Sjå også *Areal og funksjonsplan, pkt 2.4.1 Forpass Førdehuset*, utført av Norconsult (2019).

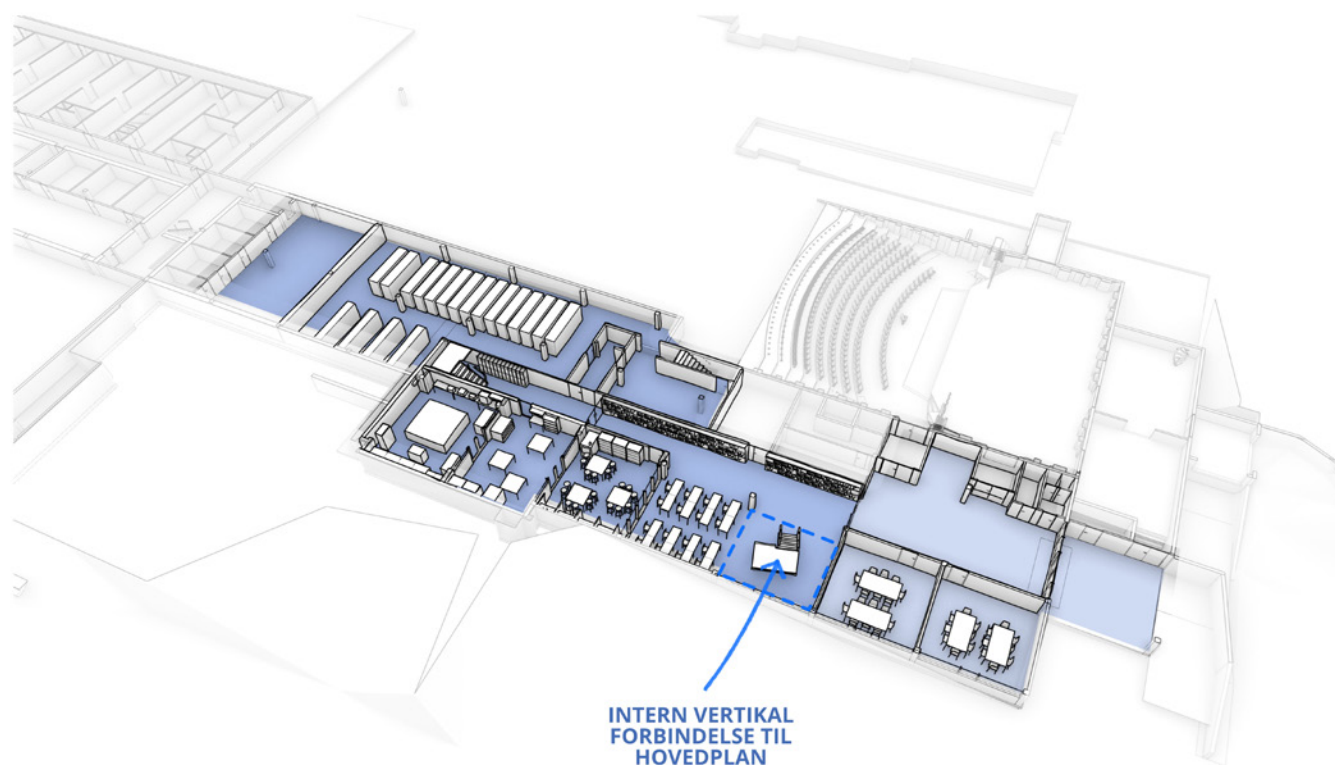
Open planløysing - skissa tener berre til illustrasjon av eit potensial, ikkje faktisk omforeint planløysing utvikla i samråd med dei tilsette ved biblioteket. Biblioteket treng "handlingsrom" for å utvikle sine tenester, til det beste for Førdehusets program.

Plan 2 - viser grovt sett plassering av kontorareal, men ikkje eksakt størrelse. Generelt trengs det ein gjennomgang av alt kontorareal, og komprimering av dette mhp. dagens krav. Det kan godt være at det er meir teneleg at t.d. Eining for kultur og ungdom sit nærast Sentralhallen mhp. drift av huset. Viktig dog med ein viss nærleik til interntrepp og heis for dei som treng nytte traller med bøker etc., slik dagens bruk er.

Dagens bibliotekslokaler - modellutsnittet over viser situasjonsn i dag, slik lokalet er inndelt, utan innreiing.

Plan 0 - viser grovt sett korleis innreiinga/bruken av kjellarplanet er i dag. Bruken av romma, type innreiing osv. må utviklast i det vidare arbeidet, i tett dialog med biblioteket sine tilsette og deira tilgjengelege ressursar.

HUB'EN

Teaterfløyen har i dag ein produksjonsdel i bakkant av Teatersalen, som ikkje er ein publikumsfunksjon. Området som i mulegheitsstudien vert kalla Hub'en består i dag av ei rekke dobbelthøge verkstadareal mot nord, mot Kulturskulen, hhv.: målar-, snekkar- og sveiseverkstad. Mot sør har Hub'en to etasjar, som i dag vert nytta til lyd- og lys- og materiallager, samt lydstudio på plan 1, og kontor og systuer på plan 2. I tillegg ligg det eit dobbelthøgt rom "på tvers", mellom Teatersalen og dei nevnte produksjonsromma, som ein potensiell ny akse mellom Hub'en og ny bruk av Teatersalen. Dog må dette vurderast i det vidare arbeidet med programmering, opp i mot evt. behov for backstageareal knytt til Teatersalen.

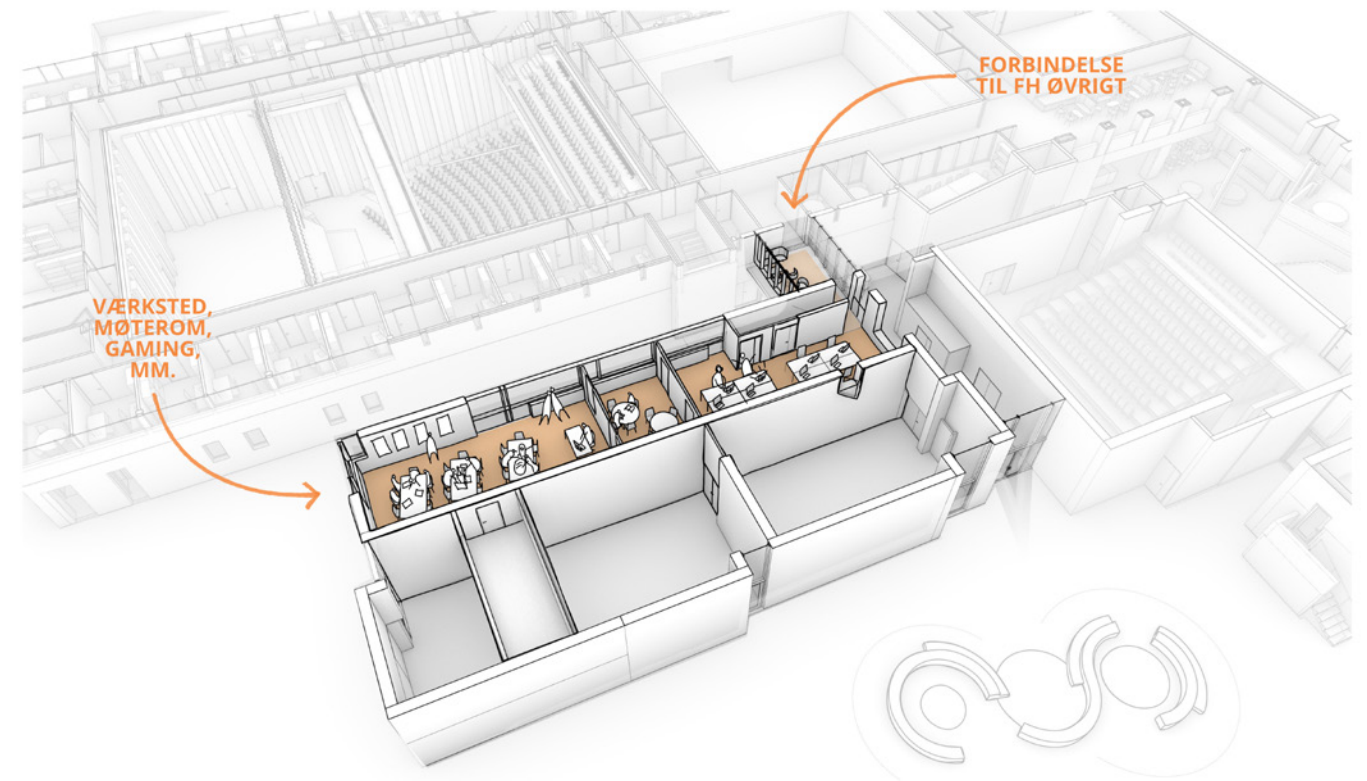
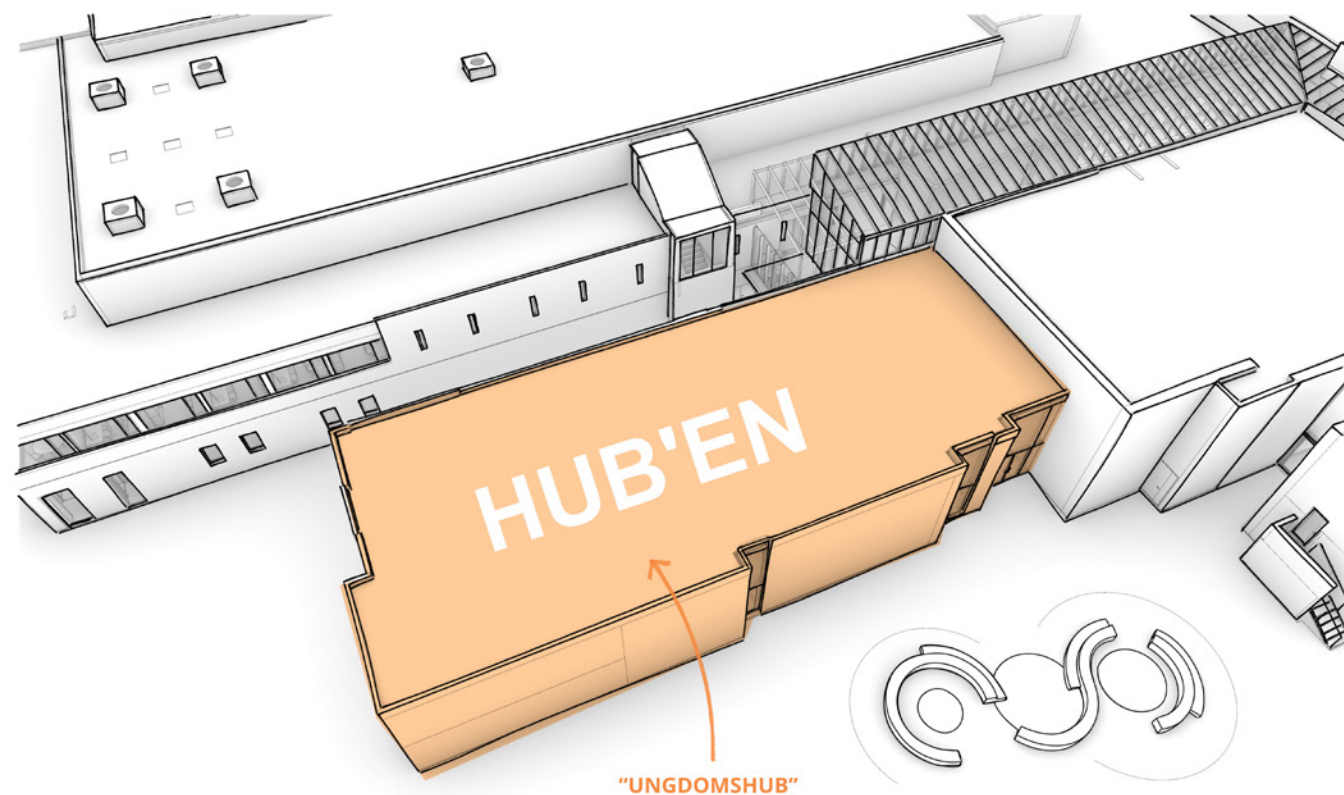
Tilgjengelegheit for plan 2 i Hub'en er viktig å løyse, og det vert foreslått å etablere ein skywalk over dagens betongbaldakin ved inngangen mot aust i atriet. Slik vil ein kunne koble seg til eksisterande heis i dette området, med utgangspunkt i at ein må opne tilkomst via det som i dag er Eventyrrommet, og som då t.d. kunne gjerast til møteromsfasilitetar, utover innanforliggande kommunikasjonsveg.

Programmering av Hub'en er ikkje endeleg fastsett, og ein kan sjå føre seg fleire scenario. Det er kome mange innspel om kva arealet kunne nyttast til, men flest har knytt seg til ungdom, og meir uorganiserte

aktivitetar. Det er m.a. foreslått å flytte aktiviteten på Løa ned på Førdehuset, og produksjonsdelen i Teaterfløyen kan vise seg å være eit særskilt eigna areal for dette, både mhp. plassering i bygningsmassen, og typen rom som er å finne i fløyen i dag, samt at der er mange inngangar på fleire fasadar, som kan virke positivt inn på aktivisering av "bakgården", som vi meiner har eit viktig bruksmessig potensial utover slik den er nytta i dag, og ikkje minst ift. å kunne styrke koblinga til Kulturskulen.

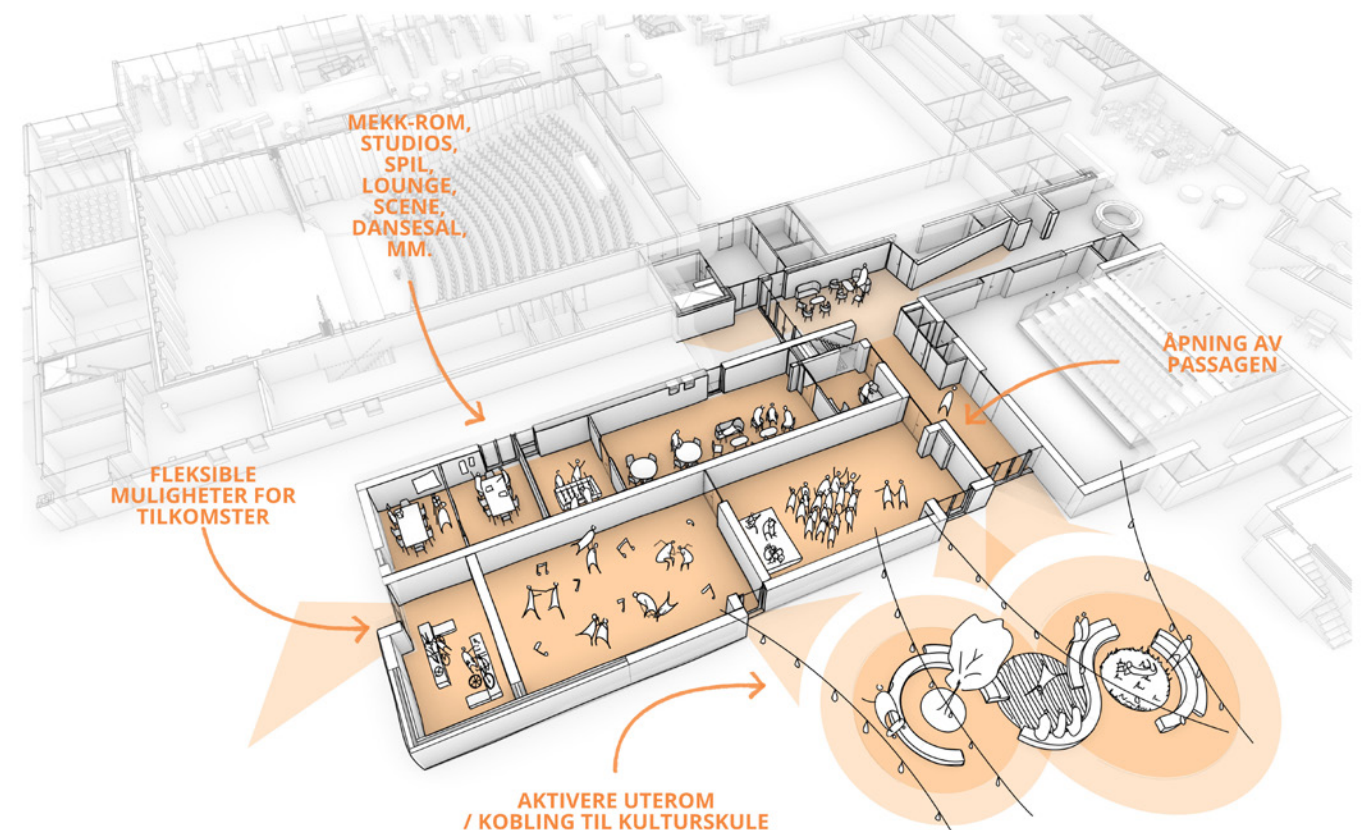
Ved å legge til rette for ungdomsklubb, danselokaler, evt. gamingfasilitetar, mekkeverkstad osv., så er det komt signal frå fleire hald om at dette vil være gunstig i det rettleiande arbeidet mot ungdom, og at det mhp. all den organiserte aktiviten som foregår på huset, ville være bra om det også var rom for dei som ikkje ønskjer i same grad å delta på organiserte tilbod.

Ungdomshub er ein merkelapp vi har nytta i arbeidet med denne delen av mulegheitsstudien, utan at dette treng å bety at arealet kún skal nyttast av ungdomar. Det har også blitt foreslått opne folkeverkstader, eit program der ein kan møtast til meir uorganiserte aktivitetar på tvers av aldersgrupper. Det vil også være mulig å kunne nytte t.d. dansesalar som møterom på dagtid, når ungdomane er på skule.

Plan 2 - Etasjen må gjerast tilgjengeleg via samankobling t.d. over eksisterande betongbaldakin. Dette krev nærmare vurdering og detaljering ifm. faktisk prosjektering.

Plan 1 - Etasjen har mange koblingar til uteromma rundt fløyen, noko som gjer at dei kan programmerast separat om ønskeleg. Fløyen kan i praksis fungere litt som eit "urbant ungdomskvartal" liggande både sentralt og litt for seg sjølv, i "bakgården" til Førdehuset, med god kobling til Kulturskulen.

Teatersalen

Kva skal Førdehuset være?

Teatersalen har sidan utvidinga midt på 90-talet gitt rom til mange minneverdige teateropplevingar. Når no ny bruk skal fastsettest for eit så viktig areal, så må dette sjåast opp mot konseptet Førdehuset. Dette eit sær s viktig emne for det arbeidet som skal i gang med strategiplan for utvikling av Førdehuset, som denne mulegheitsstudien m.m. ligg til grunn for.

Ny bruk av Teatersalen må sjåast i samanheng med bruken av dei andre salane på huset, derfor vert både Festsalen og Storsalen omtala under dette kapitlet.

Prioriterte bruksområde

Ei vurdering av korleis teatersalen bør nyttast når Teater Vestland flyttar ut, samt ei vurdering av rom-akustiske tiltak i Festsalen, inngår i mulegheitsstudien.

For å kunne vurdere beste bruksområde vidare for Teatersalen må ein samstundes ta stilling til korleis både Storsalen og Festsalen skal nyttast framover. I tillegg må ein vurdere kva for funksjonar og profil Førdehuset skal ha, sett i samanheng med andre kulturscener som finst eller er under etablering i Førde sentrum. Dette inkluderer både Larris Scene og Sunnfjordsalen på Scandic Sunnfjord Hotel, og den nye teatersalen som vil komme i Nynorskhuset.

Skal Førdehuset konkurrere med desse arenaene, eller skal Førdehuset, som kommunalt drive kulturhus, i større grad fyller dei tilboda som dei andre arenaene ikkje dekker? Og korleis skal ein balansere behovet for føreseielege leigeinntekter opp mot det å kunne tilby eit størst mogeleg spenn i arenaer for ulike typar kulturarrangement?

Erfaringar frå andre kulturhus, kinoar og konsert-arenaer viser at publikum set større krav til total-opplevinga enn tidlegare. Dette omfattar både det kunstnariske produktet samt lyd-, lys- og siktforhold i salen, men også opplevinga før førestilling og i pausen, med tanke på atmosfære, servering, servicenivå, garderobe og toalettfasilitetar.

For at Førdehuset skal vere ein attraktiv kulturarena også i framtida, må alle desse forholda ivaretakast. Dette set krav til utforminga av huset, men også til organiseringa av drifta. Modellen med felles idretts- og funksjonar knytt rundt eit ope fellesareal gir Førdehuset ein unik profil, men utforminga av felles-areala gjer det samtidig krevjande å gi publikum ei god totaloppleving for produksjonar som er retta mot eit meir kravstort, vakse publikum. Ei klårare organisering og strukturering av dei ulike funksjonane, med mulegheit for t.d. å dele av dei ulike delane av foajéområda ved behov, vil gjere det lettare å tilfredsstille behova både i samband med konsertar, forestillingar og kinoverksemd.

+ Storsalen og Festsalen

Vi har sett på to mulege scenario for framtidig bruk av Teatersalen:

1) Ny kinosal spesielt tilrettelagt for å gi publikum ei god filmoppleving. Ei slik utforming vil også gjere salen godt eigna som konferansesal på dagtid, men den vil ikkje vere tilrettelagt for konsertar og andre kulturarrangement. Alternativ 1 føreset at Storsalen kun vert nytta for kinovisning ved spesielle høve, som enkelte premierar, konsertvisingar o.l., og at all ordinær kinodrift vert dekkja av Lisjesalen pluss denne nye salen. Ein ny sal vil kunne få ein publikumskapasitet på ca. 120 personar, med gode siktforhold og komfort for alle seter. Dette er i samsvar med den storleiken som Førde Kino etterspør. På grunn av den store takhøgda i Teatersalen kan det også vere mogeleg å etablere eit kontor for kinomaskinist i bakkant av salen, over publikumsområdet.

2) Blackbox med skyveamfi for fleksibel bruk som kultursal. Ei slik utforming vil gjere salen godt eigna til eit stort spenn av konsertar, dans og føredrag/konferanse. Forsterka konsertar, dans og konferanse-bruk har relativt samanfallande krav til akustiske forhold, men dersom ein også vil legge salen godt til rette for akustisk musikk, krevst det relativt omfattande tiltak for variabel akustikk, enten i form av bygningsmessige tiltak eller eit såkalla Aktivt Akustisk System (AAS). Ei utforming som blackbox er ikkje kompatibel med bruk som kinosal, og føreset at Storsalen vert nytta som den viktigaste kinosalen, slik som i dag.

Dagens situasjon:

Teatersalen har med dagens utforming betydelege utfordringar mhp. siktforhold/publikumsplassering og støysmitte mot tilgrensande areal. Ei hovudutfordring er at salen er stivt kopla til øvrige bygningselement, noko som fører til at såkalla strukturlyd brer seg i resten av bygget. Dette er spesielt eit problem for produksjonar med høge bassnivå.

Scenestorleiken er også tilpassa teaterbruk, og er vesentleg djupare enn ønskeleg for andre bruksområde, det være seg kino, konsertar eller konferansar.

Det må leggast til grunn at alle bygningsmessige element og tekniske installasjonar innanfor det ytre massive ”skålet” vert rive, og ein ny sal vert etablert som ”boks-i-boks” innanfor dette ytre skålet, for å oppnå tilfredsstillande lydisolasjon mot tilgrensande areal. Lydisolerande tiltak vil være relativt like, uavhengig av om ein vel alternativ 1) Kino eller 2) Blackbox.

Sceneutforming, utforming av amfi, romakustiske tiltak samt scene-, lys-, lyd- og bildetekniske installasjonar vil derimot skilje seg vesentleg mellom dei to alternativa. Alternativ 2) Blackbox vil vere noko dyrare enn alternativ 1) Kino, på grunn av meir omfattande romakustiske tiltak, høgare kostnad for amfi (skyveafi) og meir omfattande scenetekniske installasjonar.

Storsalen - ved ombygginga i 2011 vart det prioritert å tilpasse akustikken til akustiske konsertar. Sjølve salen er difor relativt klangfull. Storsalen fungerer relativt bra som konsertsal for akustisk musikk, men plassane lengst under og på galleriet har noko dårlegare lyd- og siktforhold enn øvrige plassar, på grunn av utforminga av galleriet i kombinasjon med salens noko avgrensa himlingshøgde.

Scena kan riggast om frå akustisk oppsett (harde, reflekterande flater) til oppsett for forsterka produksjonar eller kino (lyddempande scenetekstilar), men det finst ingen tiltak for variabel akustikk i sjølve salen/publikumsområdet.

Storsalen er difor ikkje spesielt godt eigna som kinosal, reint akustisk, og det er også lydmessige utfordringar med forsterka konsertar og andre produksjonar som primært baserer seg på lydformidling via høgtalarsystemet.

Ein opplever også betydelege utfordringar med lydsmitte frå Storsalen til tilgrensande areal. Dette gjeld spesielt mot biblioteket, mot Festsalen og mot kontorareala som omkransar Storsalen. Arrangement med mykje basslyd vert rapport å vere mest problematisk. Dette er stadfesta gjennom målingar, sjå Vedlegg xx Lydrapport. Basslyd breier seg primært som strukturlyd via dei tunge bygningskonstruksjonane. Denne typen lydoverføring er det kun i avgrensa grad mogeleg å redusere, utan ei full, ny ombygging av Storsalen.

Det bør difor jobbast mot å redusere talet på arrangement med kraftige bassnivå. I praksis betyr det å redusere talet på kinoførestillingar i Storsalen, saman med å programmere huset slik at pop/rock-konsertar o.l. så langt som mogeleg ikkje kolliderer med arrangement/øvingar i Festsalen. Med meirope bibliotek er også lydsmitte mot biblioteket forventa å bli ei større utfordring enn i dag.

Det er også betydelege utfordringar med støy frå tekniske installasjonar i Storsalen. Dette er nærare belyst i *MEM001 Mogelegheitsstudie Førdehuset - Lydrapport*. Dette vert tilrådd utbetra, uavhengig av framtidig bruk som kinosal.

Festsalen har ei utforming og plassering i bygget som gir eit stort potensiale som fleksibel arena for ulike typar konsertar, øvingar, møter og konferansar. Men bruksområda avgrensast av manglande akustisk og teknisk tilrettelegging.

Salen vart opphavleg planlagt med variabel akustikk i form av akustiske gardiner på skinner, montert bak spilepanela på øvre del av vegg. Men denne løysinga har vore ute av drift i fleire år. I tillegg manglar det tiltak for å motvirke sjenerande ekkoeffekter ved forsterka konsertar.

Også i Festsalen er det betydelege utfordringar med støy frå tekniske installasjonar, sjå Vedlegg xx Lydrapport. Dette vert tilrådd utbetra, uavhengig av framtidig bruk av Festsalen.

Både sceneteknisk utrusting, scenelys og lydanlegg er underdimensjonert med tanke på dagens krav frå både publikum og artistar.

Festsalen fungerer relativt godt som øvings- og konsertlokale til akustisk lydsvak musikk, men forholda oppsummert over avgrensar andre bruksområde vesentleg, både med tanke på riggetid, ressursbruk ved arrangement og opplevinga som publikum og artistar får.

Ut frå ei vurdering av salens potensiale vert det tilrådd å legge Festsalen til rette for følgjande bruksområde:

- Akustiske konsertar med lydsvake ensemble (Kor, kammermusikk etc.)
- Semiakustiske konsertar (Folkemusikk, jazz, viser etc.)
- Dans
- Øvingslokale for kor og korps
- Møter
- Konferansar

I vedlegget *MEM001 Mogelegheitsstudie Førdehuset - Lydrapport* er det gitt overordna tilrådingar for å oppnå gode lydforhold for dei skisserte bruksområda.

I tillegg vil vi tilrå å gjere ei komplett utskifting/oppgradering av scene-, lys-, lyd- og bildeteknisk utstyr, slik at det kjem på nivå med det som vert forventa i eit regionalt kulturhus i dag.

Framtidig bruk av Teatersalen - fordelar og ulemper oppsummert:

Scenario 1) Kino

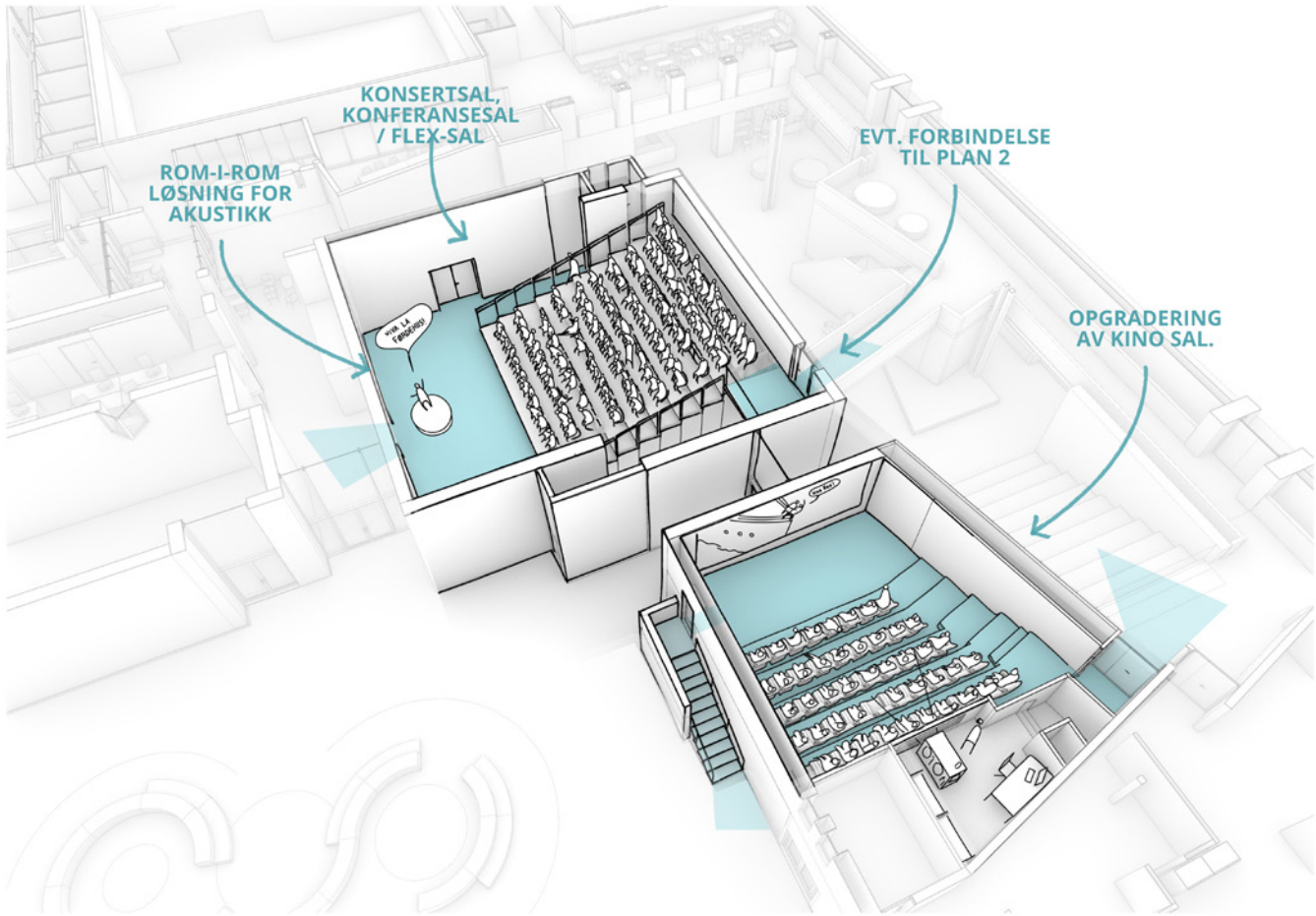
- + Kinodrifta vert samla i eitt område av bygget. Betre logistikk både for publikum og tilsette. Lettare å stenge av dei deler av bygget som ikkje er i bruk og enklare å tilrettelegge kioskfunksjon tilpassa kino.
- + Salsstorleiken er betre tilpassa publikumsgrunnlaget på majoriteten av kinovisningane enn Storsalen
- + Høgare kvalitet på publikumsopplevinga, meir attraktivt å gå på kino
- + Gjer det mogeleg å etablere sentralt plassert kontor for kinomaskinist, nær begge salar.
- + Stabile leigeinntekter
- + Frigjer tid og opnar opp for større utleigevolum i Storsalen
- + Samlar konsertarenaene i eitt område i bygget. Enklare å tilrettelegge serveringsfunksjonar tilpassa ulike typar arrangement og publikum sine forventningar, inkludert mogelegheit for å dele av publikumsområde i samband med alkoholsal
- + Reduserer problem med lydsmitte rundt Storsalen
- + Reduserer riggebehov i Storsalen, både for kinopersonell og teknisk ansvarleg
- + Konkurrerer ikkje med andre kulturarenaer i Førde
- + Godt eigna som konferanselokale med "auditorieoppsett"
- Liten fleksibilitet med tanke på ulike bruksområde
- Ikkje ny konsertarena i Førdehuset
- Ikkje tilrettelagt for dans, servering eller møter med behov for flatt golv

Scenario 2) Blackbox

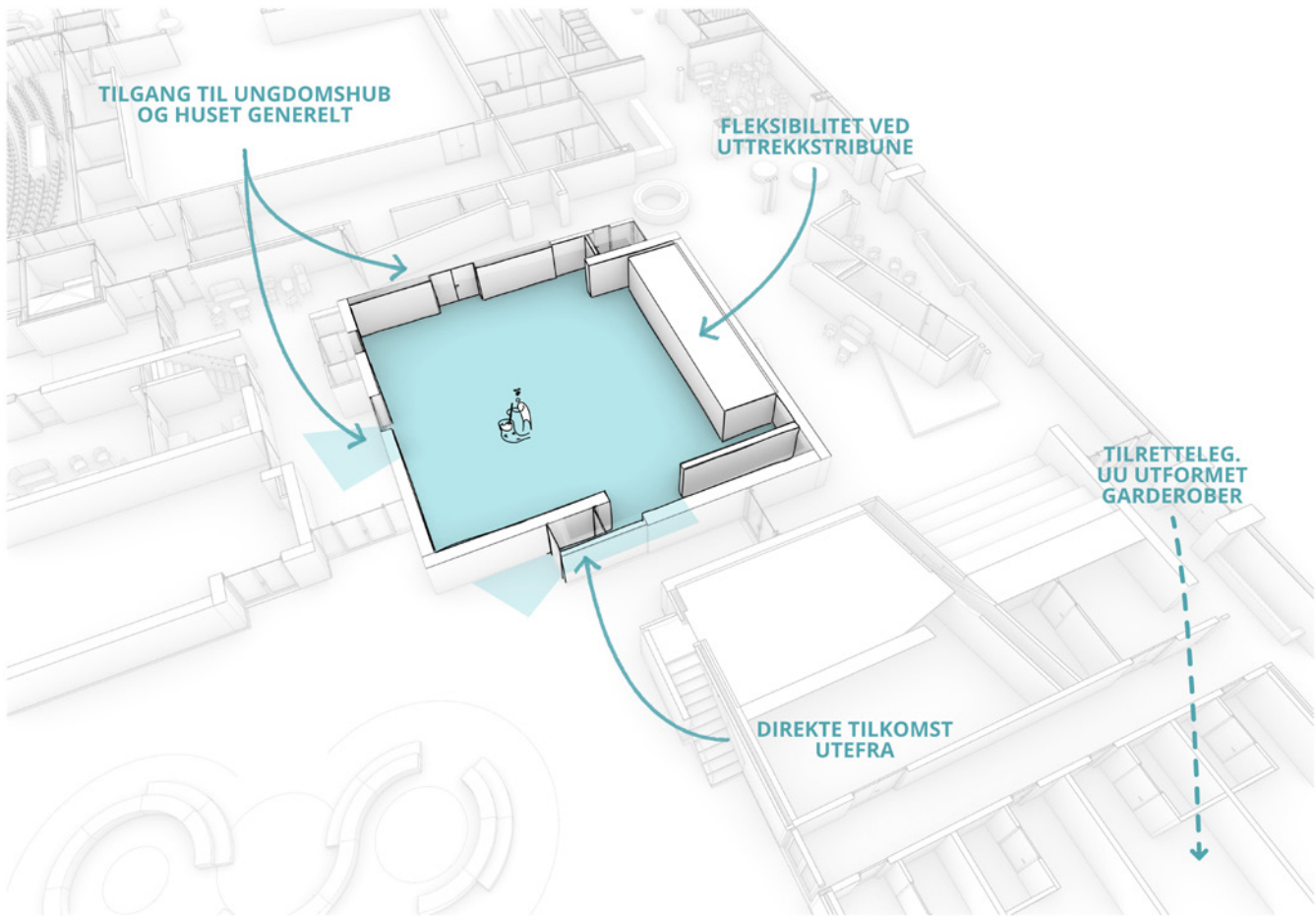
- + Oppnår ein liten sal som kan optimaliserast for forsterka musikk. Utfyller dei andre konsertarenaene i Førdehuset
- + Stor grad av fleksibilitet med tanke på ulike bruksområde
- + Utnyttar den store takhøgda i Teatersalen
- + Førdefestivalen får ein godt eigna arena for meir intime konsertar i Førdehuset
- Løyser ikkje dagens problem med kapasitet i Storsalen
- Betrar ikkje dagens situasjon med lydsmitte rundt Storsalen
- Krevjande å legge til rette for servering og pauseareal tilpassa eit vakse publikum i kombinasjon med felles tilkomst til kulturskule og idrettshall
- Lite tilgjengeleg areal for nærlager (teknisk utstyr samt stolar og bord)
- Krevjande å få til backstagefunksjonar med direkte tilkomst til scene
- Konkurrerer i bruksområde delvis med Larris Scene og den nye teatersalen i som kjem i Nynorsket huset i sentrum

Viktige spørsmål å stille for å vurdere framtidig bruk av Teatersalen:

- 1) Kva for profil skal Førdehuset som kulturarena ha?
- 2) Skal Førdehuset satse på å vere ein attraktiv kinoarena i framtida?
- 3) Kor stort er arrangementspotensialet for konsertar i ein ny blackbox i Førdehuset?
- 4) Korleis vektar ein fleksibilitet opp mot stabile leigeinntekter?

Teatersalen i framtida - Salen vert viktig i vurderinga av kva Førdehuset sin profil skal være framover, noko ein må arbeide med i strategiplanen som skal i gang. Illustrasjonar viser ikkje fastsett program.

ATRIET

Vrimlearealet i bakkant av Førdehuset, fellesarealet som vart bygd i samband med utviding på 90-talet, er i hovudsak eit atrium, ein glasgård som koblar saman dei ulike funksjonane som har tilkomst herifrå.

Utfordringar i dag går hovudsakleg på romakustikk og bygningsfysiske forhold som temperaturstyring som følge av defekte lufteluker, aldrande glastruter og manglande kuldebrubryting i aluminiumsprofilane.

Romakustisk er atriet eit krevande areal å opphalde seg i særleg lenge, og spesielt vanskeleg å samtale i, dersom det foregår mykje anna samstundes. Dette vert sett på konkret i eige notat frå akustikar.

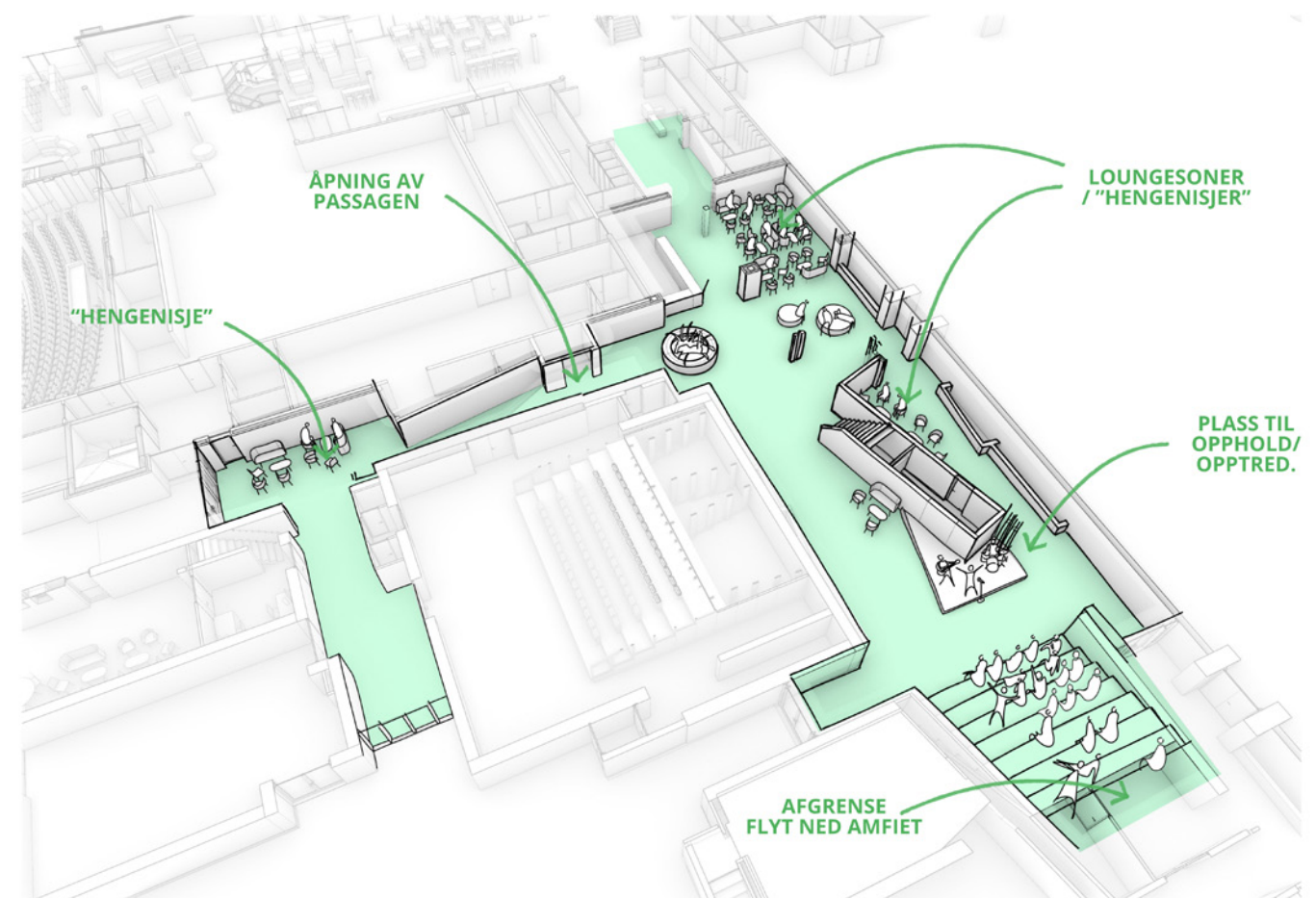
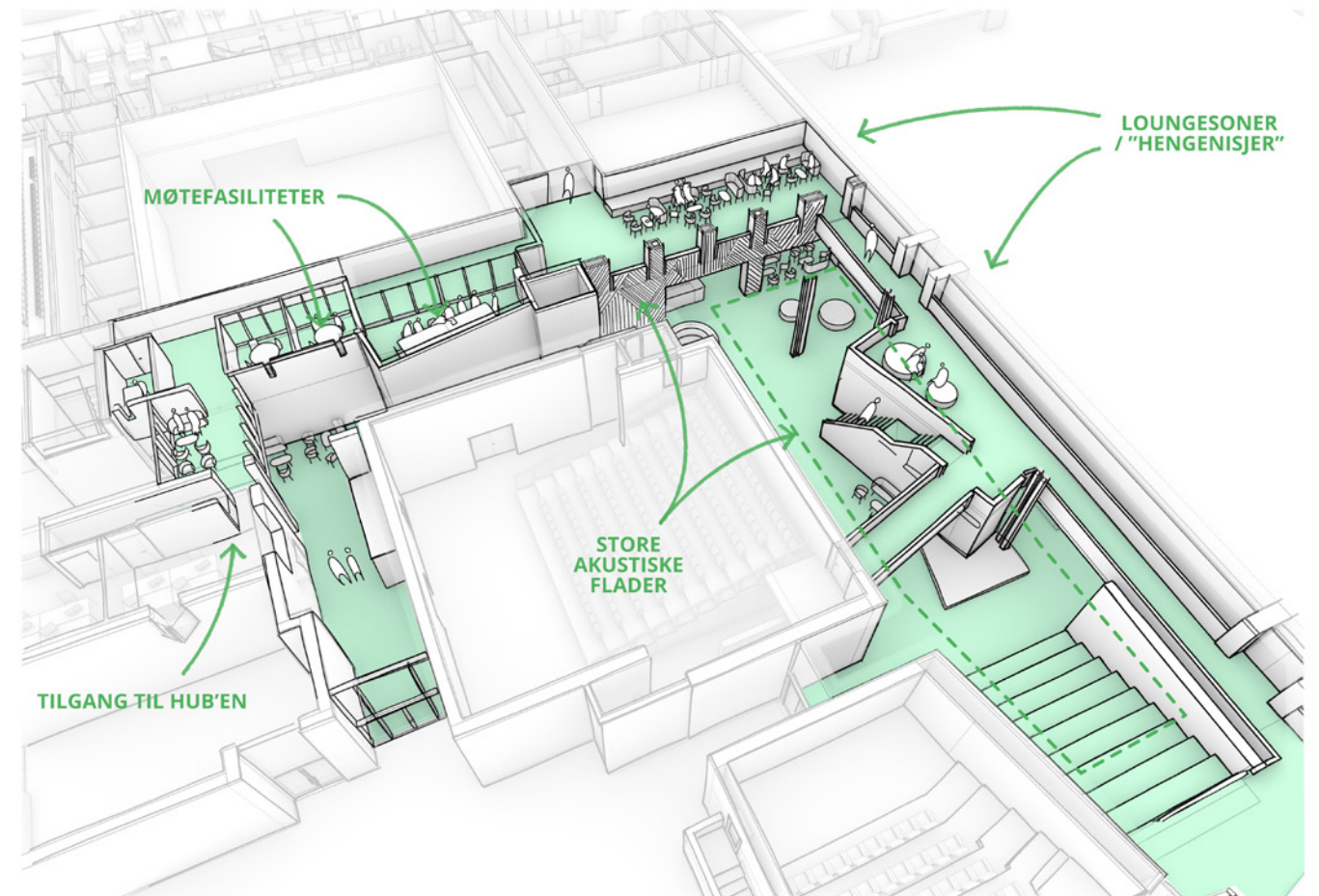
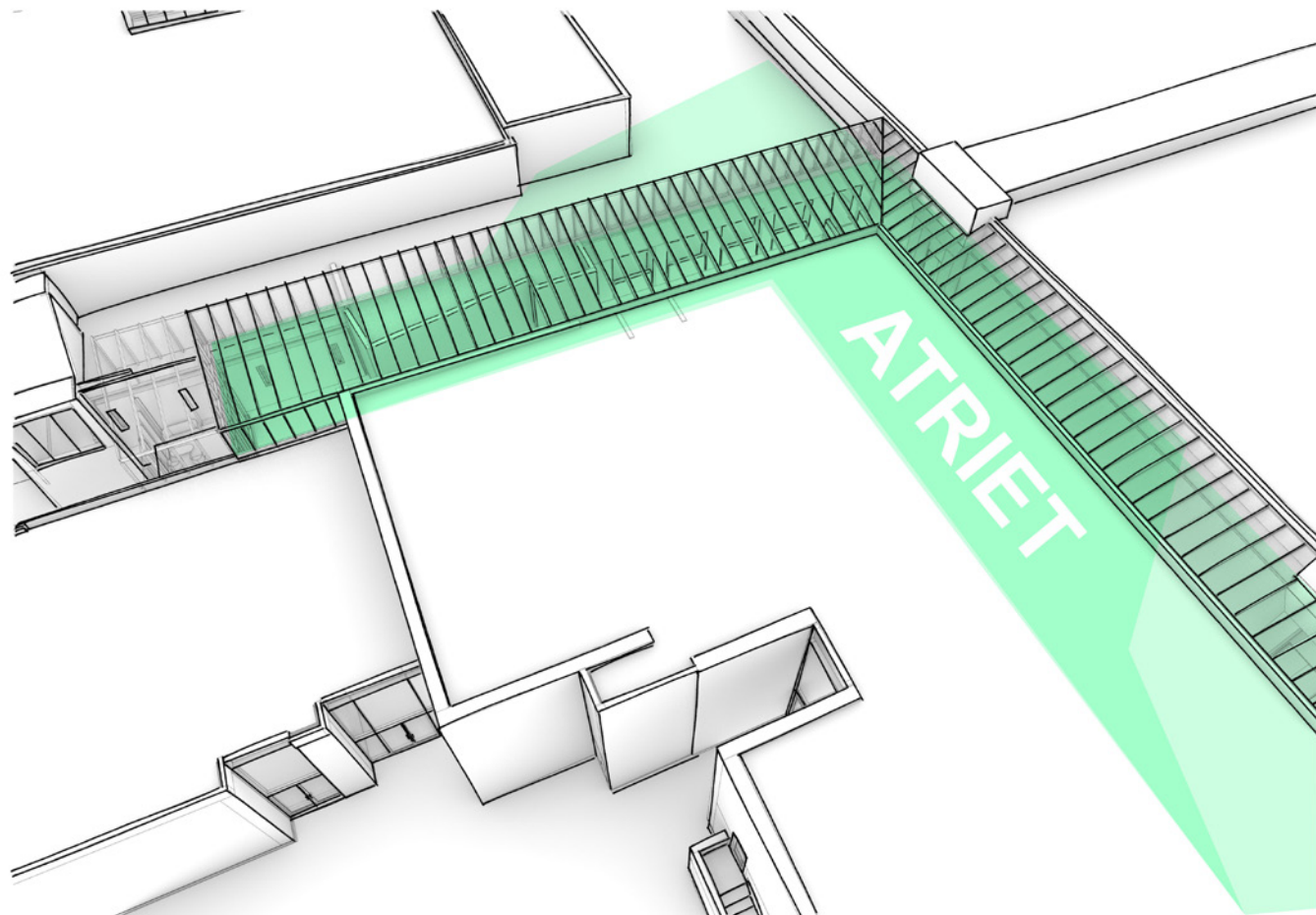
Det vert ikkje sett i detalj på det som vedrører bygningsfysikk, då dette vert vurdert som vedlikehald av fasade, på lik linje med bytte av vindu o.l. forøvrig.

Atriet er eit spennande rom reint arkitektonisk, mangefasettert med rik dagslystlgang, og varierte nisjer og nivå som potensielt kan gjerast til hyggelege stadar å opphalde seg, når ein får bukt med dei krevande romakustiske forholda i området - sjå eige vedlegg - og får møblert dei høveleg.

Varelevering og papirboss pregar inngangssona mellom Hub'en og Festsalen. Dunkar med papirboss kan truleg unngåast så enkelt som ved å skaffe seg ei papp-/kartongpresse som kan stå ute. Når det gjeld varelevering er det ikkje funne andre betre løysingar enn dagens, og som særskilt omhandlar varer til kaféen, samt diverse forbruksmateriell.

Dersom produksjonsdelen til Teateret skal nyttast til Ungdomshub, så vert det vesentleg meir folk som ferdast i området der vareleveringa skjer i dag, og det vert naturlegvis då endå meir skjerpande med rygging med stor bil.

HC-garderobe til Idrettshallen vert foreslått løyst ved ombygging av ein dei eksisterande fire garderobane i bakkant av amfi. Av dei resterande tre garderobane nyttast éin til herregarderobe, éin til damegarderobe og éin til "barneskulegarderobe" utan kjønnsdeling, der ungane skal kunne sette frå seg sko etc., medan dei har kroppsoving. Det er ikkje teikna ut konkret planløyning for HC-garderobe - dette er det naturleg at vert gjort i samband med skisse-/forprosjekt.

Frå mulegheitsstudie til strategiplan

Førdet i 1976, då det var ein del av Førdet i Bergen.

Førdehuset er eit samansett hus, og arbeidet med mulegheitsstudien har pensa innom diverse emner som ikkje nødvendigvis er høyrer heime under eitt særskilt kapittel, eller som det av ulike grunnar ikkje per no er funne noko nærare svar på, men som det likevel kan være naturleg å vidareføre inn i arbeidet med strategiplanen for utviklinga av Førdehuset.

Lista er ikkje uttømmande, og emna vert heller ikkje presentert i prioritert rekkefølge på nokon måte:

Universell utforming

Det vart gjennomført synfaring på Førdehuset med ein representant frå Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, der tilbakemeldingane er gjengitt i eige vedlegg, saman med innspel frå diverse andre brukarmøter som er gjennomført. Dette er ein viktig tematikk som vi har forsøkt å ha med oss i arbeidet med mulegheitsstudien. Nokre av delprosjekta som har med seg dette som særskilt punkt, andre ikkje. Vidare er det viktig å få på plass ein heiltheitleg plan på dette, etterkvart som huset skal rehabiliterast.

HC-garderobe til symjehall

Manglande garderebefasilitetar som stettar krav til universell utforming i publikumsbygningar ifm. dagens symjehall, er i samråd med prosjektgruppa valgt å ikkje jobbe med i mulegheitsstudien, då dette vil måtte bli eit tema i prosessen med ny/utvida symjehall, som ligg inne i økonomiplanen, men skissert oppstart i 2024, som er omlag samanfallande med evt. andre ombyggingsprosjekt på huset. Det ligg føre ei idretts-funksjonelt førehandsgodkjent skisse for ny og utvida symjehall, frå 2019, som foreløpig underlag.

Symjehall og badeland

Symjehallen er generelt ikkje del av mulegheitsstudien, utover at den er eit tilbakevendande tema frå publikum, og sjølv sagt må inngå som eit vesentleg element i strategiplanen for utviklinga av Førdehuset, ma. som ein potensielt viktig innteksbringande faktor, og eit program som absolutt vil kunne være attraktivt for huset i si heilheit. Forøvrig er det store kapasitets-problem for symjeundervisninga i kommunen, så behovet er prekært - både å auke kapasiteten, og å auke kvaliteten på anlegget. Badeland er typisk ein funksjon som ein del aktørar vil kunne sjå som sær s aktuell som del av sentrumsutviklinga, men som er kostbar å etablere. Det må takast stilling til om dette kunne være eit aktuelt tilbod ved Førdehuset.

Parkering

Utomhus generelt, herunder også parkering, er ikkje eit tema for mulegheitsstudien. Dette er berørt i tidlegare analysearbeid som er utført, og vil bli tema igjen i samband med tiltak 1 i Førdepakken, og dei ringverknadane som dette vil medføre.

Historisk tilbakeblikk vedrørande parkering i samband med opninga av Førdehuset:

Førdet i 1976, då det var ein del av Førdet i Bergen.

Parkeringsvanskar ved Førdehuset laurdag 12. juni 1976

Det var rikeleg med parkeringsareal, men det var for dårleg skilta. Grunna manglande skilt var det difor ein kamp om parkeringsplassane framfor Førdehuset, og når ein veit at 7-800 bilar var på staden, seier det seg sjølv at det måtte verte litt ”klabb og babb”.

Lensmann Pettersen, Firda 15. juni 1976

Førdet i 1976, då det var ein del av Førdet i Bergen.

Renovasjon

I dag vert papirboss oppbevart i dunkar rett innforbi inngangen mellom Teaterfløyen og Festsalen. Dette kan betrast med ei utvendig papp/kartongpresse. Konteinarar for øvrig avfall er plassert vest for idretts-hallen, noko som er ei kronglete løysing, då ein enten må gå rundt heile bygningen, eller gjennom hallen for å få kasta bosset. Det vart foreslått av vaktmeister å etablere ein enkel bygning for å huse konteinar(ar) på ”baksida” av idrettshallen, då dagens løysing ikkje er særleg tilfredsstillane estetisk sett. Løysing for enklare renovasjonslogistikk er ikkje klarlagt i denne fasen.

Varelevering

Logistikk knytt til levering av varer til Førdehuset vert per i dag løyst på baksida, mellom Teaterfløyen og Festsalen, og det er i hovudsak kaféen som får varene sine der, men også øvrig forbruksmateriell som trengs på huset. Det bør utarbeidast ein tydeleg instruks til korleis varlevering skal foregå, dersom det skal skje på same vi som i dag, spesielt dersom det vert meir barn og unge i området rundt Teaterfløyen. Truleg foregår det meste av varelevering på dagtid, men iblant kan det være unntak frå dette. Ny bruk av Teatersalen kan muligvis også generere noko utvendig riggetransport, men programmet for salen er ikkje fastsett.

Kafémonopol

Ein del brukarar/arrangørar som gjer seg nytte av Førdehuset til større arrangement har uttrykt frustrasjon manglande mulegheit for eige kiosk- og matsal, knytt til sine stemner/samlingar o.l., då den inneværande driftsavtalen for kafédrifta på huset regulerer dette. Avtalen om drifting av kaféen på Førdehuset vert årleg fornya.

Toalettfasilitetar

Det er ikkje vurdert behov for publikumstoalett i fellesareala på Førdehuset i mulegheitsstudien. Området der dagens toalettfasilitetar er lokalisert er allereie ein flaskehals mellom Sentralhallen og vrimle-arealet bak ved Teatersalen. Det er ikkje sett på noko

alternativ plassering av ytterlegare toalettfunksjonar i tilknyting til fellesareala på Førdehuset, men det er foreslått å legge inn sanitærfunksjonar i biblioteket, på hovudplanet, som del av ”ryggen” mot Storsalen, dette spesielt mhp. at ein jobbar med ei meirope-løysing der publikum skal kunne nytte biblioteket utover ordinær opningstid, og at det då også vil være krav om HCWC.

Lisjesalen - luksussal?

Førde kino ønskjer seg ein ”luksussal” for kino, som tillegg til det øvrige tilbodet, men dette avhenger ma. av kva anna filmframsyningskapasitet kinoen kan rekne med å ha i det framtidige Førdehuet. Dette igjen avhenger av kva for salbruksstrategi ein skal einast om framover, ift. programmering av ny bruk av Teatersalen - sjå eigen tekst om dette. Kinoen ønskjer både å heve kvaliteten på visningane sine, samt auke kapasiteten totalt. Sjå eigne innspel frå Førde kino.

Nye leigetakarar

Det er ikkje gjort sonderingar lokalt eller regionalt ift. potensielle nye leigetakarar i Førdehuset i denne fasen, bortsett frå Husflidskonsulenten i Sogn og Fjordane, som ønskjer seg kontor med litt lager og verkstadareal. Vi har ikkje konkret gått inn og foreslått plassering av t.d. denne konkrete brukaren, då dette må sjåast i samanheng med den heilheitlege planlegginga av husest, og høyrer heime i seinare fase, når ein skal legge ”kontorkabalen” på plan 2.

”Symjehallsfløyen”

Vevsalen/husflidsrommet, dagens personalkantine og -garderobar, som ligg på plan 2 over garderobane til symjehallen, er ikkje vesentleg vurdert i mulegheits-studien, utover at dette truleg er eit området som bør vurderast nærare når symjehallen skal rehabiliterast og/eller utvidast. Dette arealet på plan 2 kan kome i spel som naturlege tilleggsfunksjonar for eit evt. nytt badeanlegg. Ny kantine for personale/leigetakarar er foreslått på mesanin i Sentralhallen, men kunne også lokaliserast i området der Teater Vestland har sitt resepsjons-/kantineareal i dag. Personalgarderobane vert truleg liggande for langt unna dei faktiske arbeids-plassane for dei som jobbar på huset, når endeleg ”kontorrokade” er gjennomført, og nytt areal til dette vil måtte avsettast i samband med omarbeiding og komprimering av kontorarealet på plan 2.

Nye programfunksjonar

Det er kome inn ein del innspel knytt til nytt program for Førdehuset, og ein del av dette kan muligens finne sin plass på huset i framtida, sjølv om dei ikkje er spesifikt nevnt mulegheitsstudien. Strategiplanen for utviklinga av Førdehuset bør ta stilling til om der er visse aktivitetar/tilbod som kan kome til å konkurrere med andre liknande tilbod i t.d. sentrum, enten det gjeld type konsertar/show/konferansar, eller det gjeld typar fritidsaktivitetar og spel som t.d. den framtidige Sunnfjordparken eller andre aktørar tilbyr.

Fasaderehabilitering generelt

Førdehuset er snart 50 år, og ein del av fasaden har nok behov for rehabilitering. Dette er i utgangspunktet ikkje ein del av mulegheitsstudien, men i nokre del-prosjekt er dette likevel med i grovkalkylen, då dette er avgjerande for å kunne gjennomføre tiltaket.

Fornyingsstrategi

Utifrå eit eigedomsforvaltingsperspektiv bør det i strategiplanen for utviklinga av Førdehuset vurderast kva for fornyingsstrategi ein skal legge for bygnings-massen. Kanskje delar av huset treng ei teiknisk tilstandsanalyse? Kanskje burde det gjennomførast ei nærare funksjonsanalyse av visse områder, som del av eit meir konkretisert rom- og funksjonsprogram, som kan ligge til grunn for eit skisse-/forprosjekt?

Førdet i 1976, då det var ein del av Førdet i Bergen.

Utover dette må sjølv sagt økonomi, ikkje berre i reine byggekostnadar, men også potensielle leigeinntekter, vurderast, parallelt med det stadig meir aktuelle bære-kraftsperspektivet, der både t.d. energi- og klimagass-berekningar vert stadig viktigare verktøy.

Brannstrategi og -dokumentasjon

Separat, eller som del av ei større funksjonsanalyse, er det tilrådeleg at eksisterande branndokumentasjon vert gjennomgått, for å vurdere om der er manglar ved den. I det vidare arbeidet må det påbereknast at brannprosjektering gjennomførast i Tiltaksklasse 3. I samband med opning av Sentralhallen mot plan 2, og kobling mellom bibliotek og dagens kjellar, i tillegg til tankar om *meirope*-konsept, samt generell auke i personbelastning og openheit, så må det påbereknast sprinkling. Alt dette må avklarst nærare i detalj med kvalifisert brannrådgjevar.

Digitalisering av originaleikningar

I samband med søk etter betong-/armeringsteikningar for å gjere ei førstevurdering av hóltaking i dekket over Sentralhallen, så vart vi merksame på alle dei originale teikningane som i dag vert lagra på 2.109 Vifterom. Desse må digitaliserast og arkiverast høveleg, slik at også framtida kan ha glede av desse. Teikningane har også både historiske og estetiske kvalitetar som gjerne kunne kome publikum til gode.

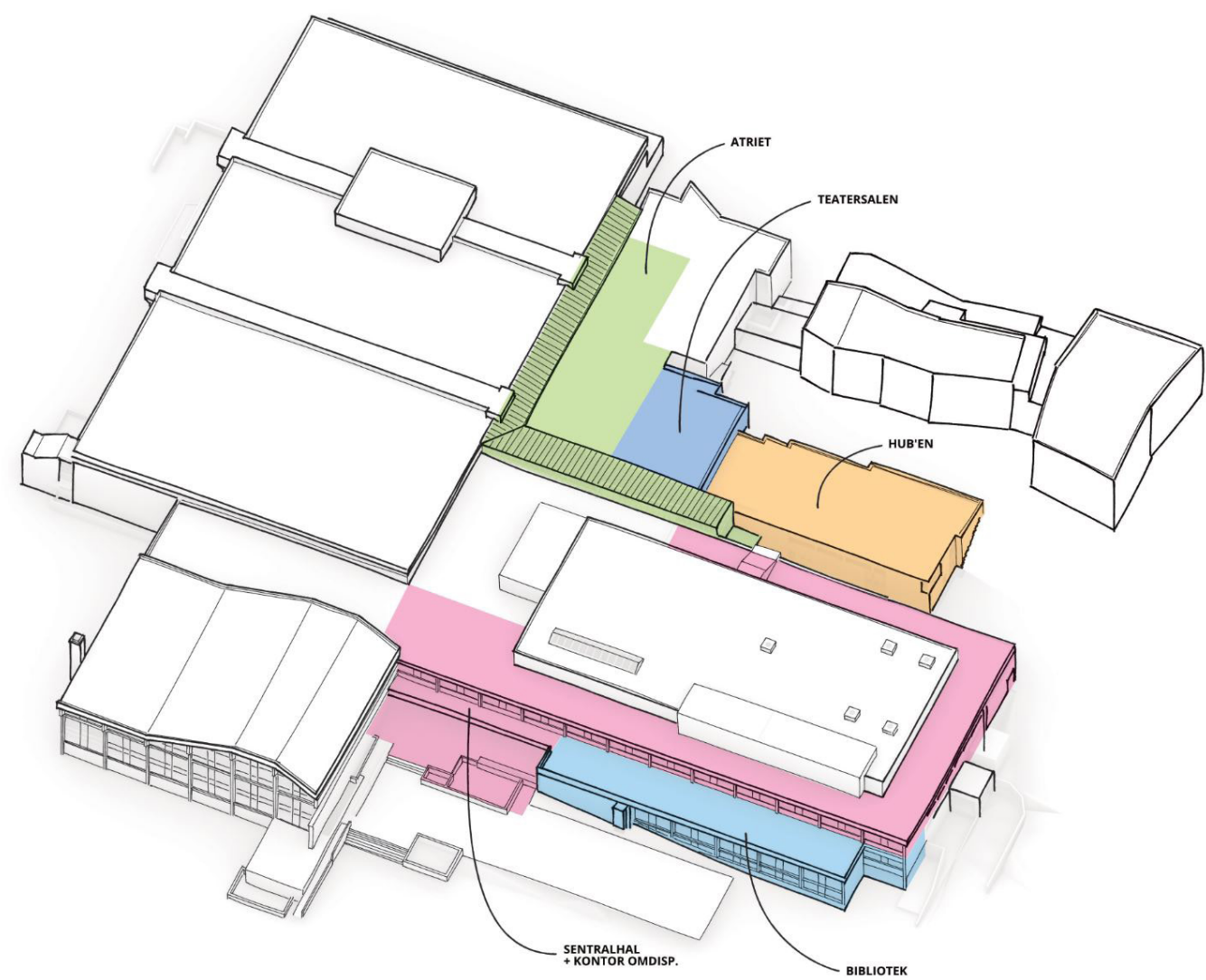
Førdehuset framover

Ein strategiplan for utviklinga av Førdehuset vert viktig. Kva løysingar aukar bruksområdet best og senkar konfliktsnivået mest? Korleis kan flest muleg kjenne seg heime og ha glede av Førdehuset i framtida? Førdehuset var i si tid eit pionérprosjekt, og det første i sitt slag i Norge, som samla kultur og idrett under same tak, ein modell som fleire har tatt etter. Ambisjonane var høge, og resultatet vart bra. Kva for ambisjonar ”tørr” ein legge til grunn i strategiplanen for utviklinga av Førdehuset vidare?

GROV KOSTNADSKALKYLE m/føresetnader

Kalkylene er basert på ein detaljgrad på konseptnivå, og valg vidare mhp. kor omfattande rehabiliteringa blir har stor verknad på sluttresultatet. I tillegg kjem standard usikkerheiter, t.d. knytt til marknad.

Kvart delprosjekt må utarbeidast til forprosjektsnivå for å kunne gi ei meir presis kalkyle. Strategiplanen bør ta stilling til prioritering av tiltaka, og legge ein langsiktig fornyingsstrategi for Førdehuset.

SENTRALHALLEN

Element	SUM	
Uteområde	kr	600 000
Fasade	kr	2 000 000
Bygningsmessige arbeider	kr	8 000 000
Teknisk infrastruktur	kr	7 300 000
SUM BYGNING	kr	17 900 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr	1 800 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr	1 800 000
SUM eksl. Mva	kr	21 400 000
SUM inkl. MVA	kr	26 600 000
Usikkerheit + 40 %	kr	37 200 000
Usikkerheit - 20 %	kr	21 200 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Sentralhallen:

Alle innvendige flater har "lett" oppgradering. Dagens golvfliser beholdast. Teknisk infrastruktur oppgraderast. Romakustikk: Tiltak på 20% av veggjar og 100% av himling. Glasfasade i heile fronten på plan 1. Isolering og tekking av fasade mot sør, og førebuing for takterrasse. Utvendig - hellelegging av eit mindre område. Kontor- og møterom ifm. omdisponering av areal på plan 2. Inventar er ikkje inkludert.

BIBLIOTEKET

Element	SUM	
Uteområde	kr	-
Fasade	kr	-
Bygningsmessige arbeider	kr	10 700 000
Teknisk infrastruktur	kr	6 300 000
SUM BYGNING	kr	10 700 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr	1 100 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr	1 100 000
SUM eksl. Mva	kr	12 800 000
SUM inkl. MVA	kr	15 900 000
Usikkerheit + 40 %	kr	22 300 000
Usikkerheit - 20 %	kr	12 700 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Biblioteket:

Alle innvendige flater har "lett" oppgradering. Teknisk infrastruktur oppgraderast. Inventar er ikkje inkludert.

HUB'EN

Element	SUM	
Rivingarbeider	kr	300 000
Uteområde	kr	-
Fasade	kr	-
Bygningsmessige arbeider	kr	1 300 000
Teknisk infrastruktur	kr	2 600 000
SUM BYGNING	kr	4 200 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr	400 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr	400 000
SUM eksl. Mva	kr	5 000 000
SUM inkl. MVA	kr	6 200 000
Usikkerheit + 40 %	kr	8 700 000
Usikkerheit - 20 %	kr	5 000 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Hub'en:

Alle innvendige flater har "lett" oppgradering. Teknisk infrastruktur oppgraderast. Inventar ikkje inkludert. Ingen akustiske tiltak.

DIGITAL BRUKARUNDERSØKING

TEATERSALEN

Element	SUM
Uteområde	kr -
Fasade	kr -
Bygningsmessige arbeider	
Teknisk infrastruktur	kr 2 100 000
SUM BYGNING	kr 8 600 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr 900 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr 900 000
SUM eksl. Mva	kr 10 300 000
SUM inkl. MVA	kr 12 800 000
Usikkerheit + 40 %	kr 17 900 000
Usikkerheit - 20 %	kr 10 200 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Teatersalen:

Amfi, galleri og lyd/lys/maskinrom vert rive.
Rom-i-rom-løysing for god nok lydisolering.
Oppgradering av tekniske anlegg - dyrare ventilasjonsaggregat
grunna krav til lydisolering.
Teleskopamfi, 120 seter.

Ordskyene er produsert med utgangspunkt i svar avgitt i den digitale brukarundersøkinga som vart lagt ut på nett i samband med mulegheitsstudien.

Størrelsen på ordet kjem som følge av tal gongar det er nevnt/oppsett i datagrunnlaget frå undersøkinga, kún "reinskrive" for å fjerne stor og liten forbokstav, bunden og ubunden ending, for at ikkje programvaren som lagar ordsdyene skal telle oppføringane separat.

Vektinga talar i stor grad for seg sjølv, vedrørande kva publikum meiner er positive kvalitetar og dei største utfordringane ved Førdehuset i dag.

Av endringsønskjer knytt til i dagens tilbud/aktivitetar ved Førdehuset, så er det symjehall (og badeland), samt modernisering av bibliotek, og betre kinotilbod og kinosalskvalitet som er nevnt flest gonger, i tillegg til ønskje om ein betre kafé.

Av nye aktiviteter/tilbud som er ønskt på Førdehuset, så er det badeland, ungdomsklubb, kafé og e-sport, samt folkeverkstad og squash, som utmerkar seg mest, med leikerom/småbarnsaktivitetar tett på.

På "oppsamlingsspørsmålet" *Kva skal til for at du brukar Førdehuset meir enn du gjer i dag?* så er det veldig tydeleg at det er badeland og kafé som gjeld, samt generell modernisering og parkering.

Tilsaman vart det registrert 95 individuelle svar på den digitale brukarundersøkinga til Sunnfjord kommune.

I det vidare arbeidet med utviklinga av Førdehuset er det fleire av dei registrerte svara som potensielt kan generere meir besøk og inntekt, og som generelt vil kunne både utvide brukargruppene til huset, samt auke aktiviteten på fleire områder, som i sin tur gjer at Førdehuset blir ein endå meir levande plass framover.

ATRIET

Element	SUM
Uteområde	kr -
Fasade	kr -
Bygningsmessige arbeider	kr 5 600 000
Teknisk infrastruktur	kr -
SUM BYGNING	kr 4 300 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr 400 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr 400 000
SUM ekskl. Mva	kr 5 200 000
SUM inkl. MVA	kr 6 400 000
Usikkerhet + 40 %	kr 9 000 000
Usikkerhet - 20 %	kr 5 100 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Atriet:

Overflater "oppgraderast" berre med tanke på akustikk (romklang): 30% av vegg, 100% av himling.
Ingen oppgradering av tekniske installasjonar.
HC-tilpassing av eksisterande garderobe.

Kva er dei tre viktigaste kvalitetane/rollene Førdehuset har for deg?

FESTSALEN

Element	SUM
SUM BYGNING	kr 800 000
RIGG OG DRIFT 10 %	kr 100 000
PROSJEKTERING OG ADM. 10 %	kr 100 000
SUM ekskl. Mva	kr 1 000 000
SUM inkl. MVA	kr 1 200 000
Usikkerhet + 40 %	kr 1 700 000
Usikkerhet - 20 %	kr 900 000

Føresetnad for delprosjektkalkyle for Festsalen:

Romakustiske tiltak iht. rapport for vegg og himling.
Ingen oppgradering av tekniske installasjoner el. andre element.

Kva er dei største utfordringane med Førdehuset i dag?

Kva endringar ønskjer du i aktivitetar / tilbod som er i Førdehuset i dag?

Kva for nye aktivitetar / tilbod ønskjer du i Førdehuset?

Kva skal til for at du brukar Førdehuset meir enn du gjer i dag?

VEDLEGG

Vedlagte dokument er supplerande til denne rapporten, og må følge med inn i arbeidet med strategiplan for utviklinga av Førdehuset:

MEM001 Mogelegheitsstudie Førdehuset - Lydrapport

Rapport vedrørende romakustiske tiltak utført av COWI v/Bård Støfringsdal

Førdehuset Mulegheitsstudie - presentasjon 181121

Presentasjon halden for kommunestyret 18. november 2021

Kino og Kultur og ungdom mm - epost 121121

Tilbakemelding frå kino etter personalmøte og påfølgande korrespondanse

Mulegheitsstudie Førdehuset vedtak div råd og utval 011121

Tilbakemelding/vedtak frå diverse råd og utval, tilsendt frå Kjell Idar Dvergsdal

Brukarmøter og synfaringar 281021

Notatar frå diverse brukarmøter og synfaringar i prosjektperioden

Møter råd og utval 081021

Notatar etter presentasjon/møter i diverse råd og utval

Bruk av ledige areal i Førdehuset ei behovsstudie(1-14)

Undersøking utført av Sunnfjord Kulturråd, tilsendt på epost 8. oktober 2021

Sunnfjord Idrettsråd - epost 071021

Tilbakemelding frå leiar Jan Herstad

Møte prosjektgruppe tilleggsinnspel 080921

Notat etter møte med prosjektgruppa og gjennomgang av innspel vedlagt konkurransegrunnlaget

www.arki.no